Het Iseghemsche Volk

Katholiek Volksgezind Weekblad

Tweede Jaargang. — Nr 20 — Zondag 18n Mei 1913

INSCHRIJVING
Een jaar : 3.00 fr. — 6 maanden : 2.00 fr.
Prijs per nummer : 5 cent.

DRUKKER-UITGEVER
We A. VAN MOORTEL-DE KEYSER
Rousselarestraat, 3, ISEGHEM.

Gewone aankondigingen : 25 cent. de reke.
Rechterlijke aankondigingen : 1 fr. de reke.
Groote en langdurige aankondigingen volgens overeenkomst.
Voor de aankondigingen buiten de twee Vlaanders, zich wenden tot Agence Havas, Martelaarsplaats, 8, Brussel — Beursplaats, 8, Parijs — Cheapside, 113, Londen

Doktor Emiel LAUWERS

naar de schilderij van Frans Van Holder.

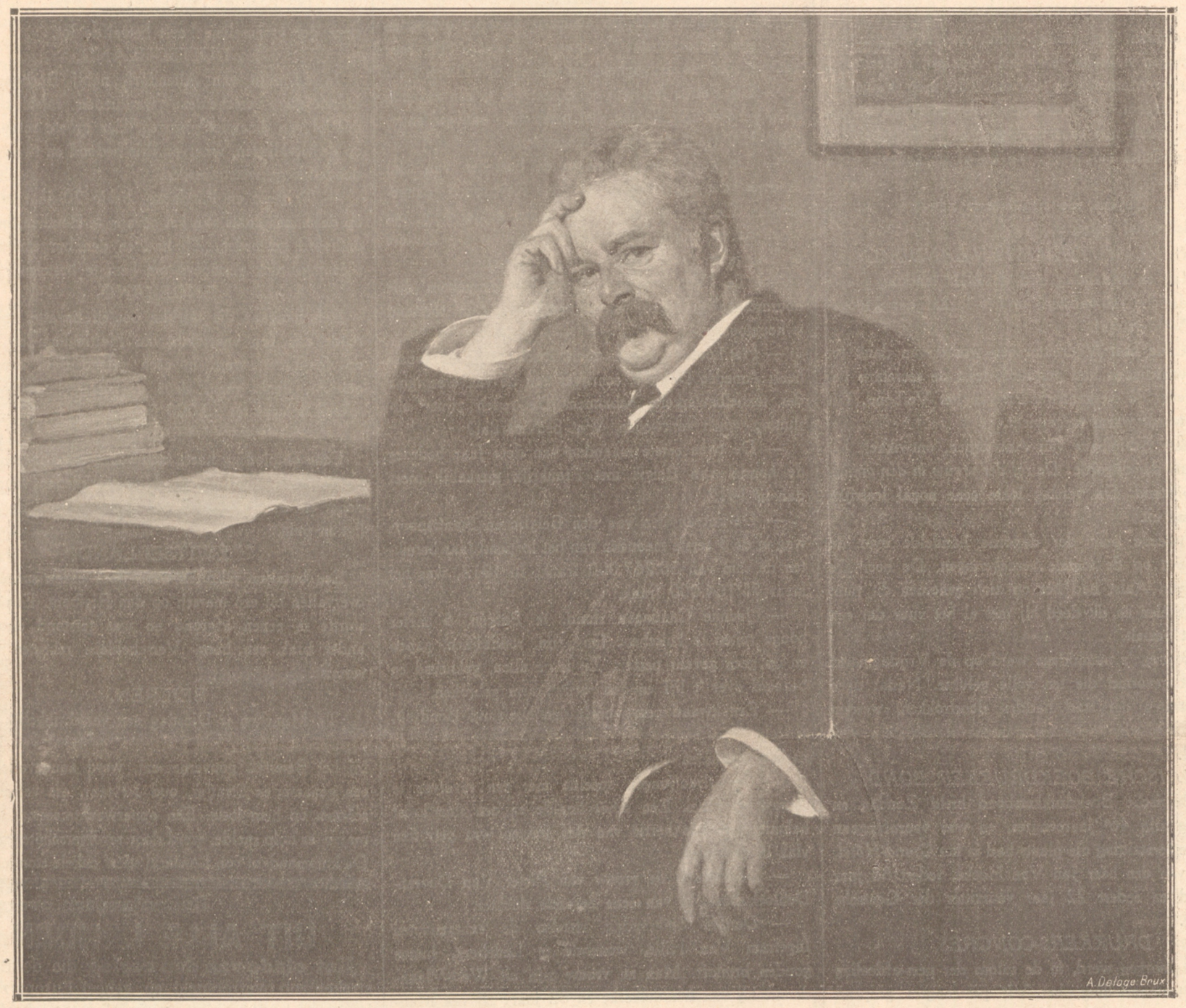

De feestelijkheden.

Een heugelijke dag voor Kortrijk de tweede Sinxendag waarop de beroepsvereeniging der dokters van het arrondissement haren voorzitter, Dr Lauwers, vierde ter gelegenheid zijner benoeming tot werkelijk lid der Koninklijke Academie van Geneeskunde.

De Feestvergadering.

Meest al de geneesheeren van stad, talrijke professors en geneesheeren uit West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Henegouw, Antwerpen, Brabant, Luik waren aanwezig bij de officieele huldebetooging die aanving met eene plechtige feestvergadering in de benedenzaal van het stadhuis.

Verscheidene ingezetenen van Kortrijk, vrienden en bewonderaars van Dr Lauwers, alsmede eene bewonderaarster hadden eraan gehouden de feestzitting bij te wonen.

Als voorzitter van het inrichtingscomiteit, nam eerst het woord Dr De Craene om aan den gevierden namens de deelneming uiteen te zetten hoe rechtzinnig en diep gemeend de hulde was die de talrijke inschrijvers hem brachten.

Hij deed uitkomen dat zijne laatste benoeming slechts een gretig benutte gelegenheid was om uitdrukking te geven aan de gevoelens van bewondering voor de wetenschap en dankbaarheid voor bewezen diensten die zij allen jegens den onvermoeibaren West-Vlaamschen heelmeester en voorzitter der « Emulation » koesterden.

Van die gevoelens, zei de spreker, weze het portret, dat u heden wordt aangeboden en door meester Franz Van Holder geschilderd, een blijvende herinnering.

Fijn, gezagvol, meêsleepend handelde daarna Prof. G. Verriest over het wetenschappelijk werk en den intiemen kant van Dr Lauwers, zijn oud-leerling en vriend.

Hij doorliep den omvangrijken arbeid dien Dr Lauwers afwerkte op wetenschappelijk gebied, schetste in 't kort, den ontzaglijken vooruitgang dien Dr Lauwers, op enkele jaren, aan de gynécologie deed ondergaan, 't zij door het vertalen van gezaghebbende Duitsche en Engelsche werken, 't zij vooral door de bevindingen van eigen onderzoek en ervaring aan de toenmalige chirurgie door zijn gezagvolle pen op te dwingen.

Hij huldigde in Dr Lauwers den behendigen, koelbloedigen, ongeëvenaarden heelmeester die overal bekend stond en van alle kanten aanzocht en om hulp gevraagd werd.

Om te spreken over den meer intiemen kant van het leven van zijnen vriend, hield Prof. Verriest er terecht aan om gebruik te maken van zijn eigen taal, het Vlaamsch.

Hij herinnerde hoe Dr Lauwers in het Klein Seminarie te Rousselare samen met Berten Rodenbach, onder de bekwame leiding van Hugo Verriest, en eens te Leuven gekomen evenveel, de blauwvoeterij hielp in gang houden, door de vaste medewerking aan de *Vlagge*, *Kwaepenninck* en de *Tassche*. Later ook nog leverde hij steeds uiterst begeerde bijdragen aan den *Nieuwen Tijd* en *Biekorf*. Dat alles gebeurde in 't sappigste West-Vlaamsch dat ooit door iemand werd geschreven.

Guido Gezelle zelf zei van Dr Lauwers sprekende: 'k wil dat ik kon Vlaamsch schrijven als Dr Lauwers.

Daarom ook vieren wij in u den koenen Vlaamschen kamper, die alhoewel gelijk wij allen, vroeg onder den invloed staande van een ontaardend fransch middelbaar en hooger onderwijs, uw eigen Vlaamschen weg gegaan zijt, de taal van uw volk in eere hield en ze verrijkte met menig letterkundig voortbrengsel van ontegenzeggelijke weerde.

Dr Dejace, van Luik, bracht de hulde van de « Fédération Médicale Belge » aan hem die van den geneeskundigen kring van Kortrijk een der besten van 't land gemaakt had door zijne hooge leiding en zijn eigen persoonlijk werk en streven.

De Heer Burgemeester als tolk van de Kortrijksche bevolking zegde in aanminnige taal den held van 't feest dank voor het goed dat hij in zijne omgeving teweeg gebracht had.

Ten slotte antwoordde Dr Lauwers aan de verschillende sprekers op de voor hem kenmerkende, pittige, aangename wijze.

Hij erkende met genoegen dat hij steeds in zijn werken er naar gestreefd had om die, voor een dokter, hooge onderscheiding te verwerven die hem nu te beurt gevallen was, namelijk het werkelijk lidmaatschap van de Koninklijke geneeskundige Akademie van België.

Hij sprak dan op luimigen toon over de vele gebreken en de eenige goede hoedanigheid in het model dat Frans Van Holder op doek te brengen had ; en over de groote verdienste die aan den schilder moet toegekend worden om van zulk een gebrekkig model een waar prachtbeeld op te maken gelijk hij gedaan had.

Als Vlaming, zette hij zijne redevoering in het vlaamsch voort, was hij fier geweest mede te helpen aan den cultuurstrijd dien de Vlamingen voor het goed recht van hunne taal uit te vechten hadden; en had hij er zijn genot in gevonden, te midden ander ernstig werk, den geestigen kant, de dichterlijke zijde van zijnen arbeid en de gaven van zijne stamverwanten naar hertelust te trachten uit en af te beelden.

Onder algemeen handgeklap werd de zitting geheven en vergaderden de vrienden en vereerders van Dr Lauwers op de smakelijk versierde bovenzaal van het stadhuis, waar het feestelijk eetmaal opgediend werd.

Het Feestmaal.

Aan de eeretafel zaten, benevens voorzitter Dr P. De Craene, en Dr Lauwers zelf, den zoon en den broeder van den gevierden, Prof. Dr Verriest en Ide uit Leuven, Prof. Dr Daels uit Gent, Dr Dejace van Luik, Dr Hertoghe van Antwerpen, Dr Peel vader, M. Frans Van Holder en veel anderen.

Aan de feesttafel merkten we nog op den ouden makker en vlaamschen strijder Dr Bruwier uit Ichteghem, Dr Peel, volksvertegenwoordiger, Dr Defrane uit Bergen, Dr Chantry uit Doornijk, Dr Bauwens uit Aalst, de kunstenaars Lagae en Vierin en al wat West-Vlaanderen kon uitzenden van oude maten, vrienden en vakgenooten van den held van den dag.

Dat de blijzinnigste gezelligheid onder die talrijke schaar geneesheeren van den beginne tot het einde ononderbroken geheerscht heeft, moet, voor iemand die het vrolijk gestemde gemoed van het meeste aantal der dokters kent, niet bezonders vermeld worden. Blijgeestig gezind was eenieder, het hert werd daarbij nog vervrolijkt door de smakelijkheid der opgediende spijzen en de keurigheid en geurigheid van den lekkeren en kostelijken wijn die de hoofdbezorger van het feestmaal ons uitgezocht had.

Niet het minst rees de gemoed- en vreugdevolle stemming als de voorzitter Dr De Craene rechtstond om aan Dr Lauwers, in een welgepasten heildronk, nogmaals hulde te brengen voor het goed dat hij gesticht had, bijzonderlijk, met aan het hoofd der « Emulatie » gekomen, die maatschappij tot hoogen bloei op te helpen, zoodat ze als toonbeeld kan aangewezen worden aan de andere gelijkaardige vak- en geneeskundige kringen.

Dr Lauwers, in eene kernachtig-geestige aanspraak, stelde de gezondheid voor van de leden van het inrichtend comiteit ; en, in de gelukkigste en schilderachtigste bewoordingen, bracht hij eene bijzondere hulde aan de onvermoeibare werkers van het feestcomiteit, tevens hunne uiterlijke en innerlijke hoedanigheden zoo juist, gepast en meesterlijk typeerend, aan zijne goede en getrouwe vrienden, Dr Peeters en Dr Soete.

Dr Peeters — ook een prachtredenaar — had voor taak den kunstenaar te bedanken die ons het meesterlijk opgevatte beeld van Dr Lauwers zoo merkweerdig getrouw en levend op doek gebracht had. Hij gaf ons eene diepe en wel getroffene ontleding van het heerlijk werk en schetste de kunstenaarsgaven van M. Frans Van Holder in de meest bewonderende uitdrukkingen.

Na hem kwam Dr Dejace, de eerevoorzitter van het « Verbond der belgische geneeskundigen » den welgemeenden groet overbrengen van die machtige maatschappij en hij gaf tevens lucht aan de blijken van vereering die door de waalsche geneesheeren van het land voor den grooten vlaamschen heelmeester van Kortrijk gevoeld worden.

Dr Depla, in het vlaamsch, stelde de gezondheid voor van Prof. Dr Verriest, den ouden leermeester van Dr Lauwers, van hem zelf en van talrijke aanwezende geneesheeren.

Hij deed de groote verdiensten uitschijnen van den uitstekenden geleerde als hervormer der geneeskundige studiën te Leuven, als Vlaming, als ervaren geneesheer, als onvergelijkelijke leeraar.

Hij bracht hem onder algemeene instemming in naam van de vergadering hulde voor zijne doordragende werkzaamheid op het gebied der inwendige geneeskunde.

Diep getroffen sprak Prof. Verriest een kort vlaamsch antwoord uit waarin hij de moeielijkheden deed uitkomen van zijne taak in het begin van zijn professorschap en hij nog eens terugkwam op de overgroote verdiensten van den held van het feest.

Ten slotte las Dr Doutreligne een schrijven af van Prof. Debaisieux van Leuven waarin deze zijn spijt uitdrukte, om reden van onpasselijkheid, aan de vereering van zijn ouden, zoo terecht beroemd geworden leerling en tegenwoordigen collega in de Academie, niet te kunnen deelnemen.

Deze talrijke heildronken, met de grootste stilte aanhoord, wekten geweldigen geestdrift op bij de aanzittende tafelgenooten en lustig en levendig werden ze begroet, beklakt, beklonken en bedronken.

Lustig en levendig ging het er ook verder op toe onder die vrienden, die zoo fier waren over het groot eerbewijs aan hunnen oud-makker, hunnen ambtgenoot, hunnen vriend gebracht ; die zoo gelukkig waren malkander, soms voor het eerst na lange jaren, terug te vinden in een hertelijk samenkomen.

Het uur van scheiden kwam helaas veel te vroeg ; maar iedereen van ons, alhoewel we in verschillende richtingen uiteen moesten om den huiselijken heerd op te zoeken, en het dagelijks, voor eenen landsgeneesheer soms zoo lastig werk, weêr aan te vatten, iedereen van ons zal zeker, nog langen tijd nadien, den heugelijken dag herdenken, waarop het ons gegeven werd deze onvergetelijke hulde te brengen aan den begaafdsten onder de geneesheeren van ons West-Vlaanderen. D.

Leest en verspreidt ons blad.

Vlaanderen naar Poperinge

op 24 Oogst.

Het is 25 jaar geleden dat een groepje vrienden op het stedelijk kerkhof te Poperinge de inwijding bijwoonden van het praalgraf ter eere van deken De Bo.

Alleen de geleerden vermelden sindsdien nog zijn naam met stille bewondering, terwijl zij de vruchten genieten van zijnen arbeid.

Maar het volk, het Vlaamsche volk is bijna den naam vergeten van den stamvader der Vlaamsche taalbeweging.

Voor en met Gezelle heeft hij zijn land bemind en bezongen, en zijn volk geleerd *zichzelf* te zijn. Voor en met Gezelle heeft hij onze schrijftaal verjongd, en het goede recht der volkstaal dapper gehandhaafd.

Het verschijnen van zijn standaardwerk *Westvlaamsch Idioticon*, dat thans nog op de werktafel ligt van elken lettervriend, begroette ook Noord-Nederland als eene gewichtige gebeurtenis op het gebied der taalwetenschap.

De Bo is ook de schrijver van *Gedichten*, van een *Spraakkunst voor jonge Vlamingen*, van het *Kruidwoordenboek*, van tallooze bijdragen verschenen in *Rond den Heerd*, *Loquela*, *Luitgarde*, enz., enz.

Ondankbaren alleen vergeten hun groote mannen. De Vlamingen waren het nooit.

Daarom richt het *Poperingsche Davidsfonds* luisterrijke feesten in ter eere van De Bo op Zondag 24 Oogst.

Als hoofdpunten staan op het programma: hoogmis met vaderlandsch sermoen, feestvergadering, volksoptocht, cantate van P. Benoit door 800 zangers, Vlaamsche meeting in open lucht, lichtstoet.

Prof. Fr. Van Cauwelaert, Dr Borms, Dr Claes, Advokaat Dosfel, Pastoor H. Verriest zullen op 24 Oogst hun beste krachten inspannen om het Westland wakker te schudden.

St-Josephs Weversbond

te Rousselare.

De burgers en werklieden van Rousselare en omliggende kennen meestal St-Josephs weversbond van naam.

De aard en het doel dier inrichting is nochtans aan velen onbekend. In de laatste tijden werden zelfs veel leugens uitgekraamd over St-Josephs weverij.

Die inrichting werd tot stand gebracht met het doel van arbeid te verschaffen aan werkloozen, en om aan de mannen die zich met de Gilde en de christene vakvereeniging bezighielden een vrij en onafhankelijk bestaan te bezorgen.

Een nuttige inrichting dus.

Een goed ingerichte vakvereeniging heeft bekwame en onafhankelijke mannen noodig. Een eenvoudige fabriekwerker kan moeilijk optreden voor eene vakvereeniging, omdat hij gevaar loopt zijnen baas te mishagen.

Daarom worden op veel plaatsen door het volk zelf mannen aangesteld en betaald.

De mannen van St-Josephs weversbond *worden door het volk niet betaald*. Hun bestaan komt van de inrichting waarin ze werkzaam zijn. Het is een leugen, een schandelijke leugen dat zij jaarlijks 3500 fr. winnen. Die dat zegt of schrijft is *een onnoozelaar* wien men allerhande prullen kan in de vuisten draaien, ofwel een *eerlooze lasteraar* die handelt met het inzicht het volk op te maken tegen de voormannen der christene vakvereenigingen.

Hier is de waarheid.

De mannen die aan 't hoofd zijn van St-Josephs weversbond worden wel betaald; maar ze krijgen geen 3500 fr. hoort ge 't ?

Ze krijgen een goeden loon, omdat ze dien loon weerd zijn. Zij WERKEN ervoor, en ze hebben sinds jaren bewijs gegeven van echte bekwaamheid. Zij hebben St-Josephs weverij doen bloeien en geld winnen, niettegenstaande allerhande bezwaren en moeilijkheden. 't Zijn mannen van eerlijk gedrag, die recht in hun schoenen gaan, en die tienmaal betere christenen zijn dan dezen door wie zij zoo oneerlijk en on-christen belasterd worden.

Wat zij verdienen zal hun door geen eerlijke lieden overjeund worden. Wat zij verdienen, is niet te veel, maar 't is ten minste eerlijk gewonnen.

—»o«—

Die eerlooze bewering van die *3500 fr.* is weeral eene ophitsing — op zijn socialist — tegen de fabrikanten.

Zie, zoo redeneeren de werklieden, als ze in St-Josephs weversbond 3500 fr. opstrijken, wat moeten de groote fabriekanten dan niet opstrijken? St-Josephs weversbond is een doeningske « *van entwat van niet* »; de wevers worden er aan een hoogeren tarief betaald dan in de groote fabrieken; veel nijverheidsgestichten zijn twintig maal grooter dan St-Josephs weversbond. Wat een schrik van geld moeten ze in die groote fabrieken niet winnen? Meer dan *honing* en *mostaard* voorzeker? Hebben de werklieden dan geen gelijk een beetje meer loon te vragen en eenige duizenden franken af te nijpen van de schrikkelijke winsten ?

Zoo kunnen de werklieden redeneeren, en 't was ook hetgene reeds over eenige dagen sommige werklieden antwoordden op die domme onnoozele bewering van die 3500 fr.

Hoe dat lieden, die gedurig met roode en zwarte socialisten op hunne neuze zitten, de werklieden toch tegen de bazen kunnen opjagen !

—»o«—

Nog iets over de mannen van St-Josephs weversbond.

Benevens hunne bezigheid waarvoor zij betaald worden, hebben zij bezigheid waarvoor ze *niet* betaald worden. Het bestier der vakvereeniging vraagt hun veel werk en veel tijd: schrijfwerk, bekommernis, dag- en avondvergaderingen. Hunne vrije uren van den Zondag zelf zijn grootendeels ingenomen. Dat strekt tot voordeel van de fabriekwerkers, maar niet tot voordeel van St-Josephs weversbond en tot hun eigen voordeel.

Daarom verdienen ze wat meer dan lasterlijke aanvallen, dan haat en spotschriften.

We mogen toch zeggen dat zij weinig gestoord zijn om al dat beknibbelen en leelijk-doen. Ze staan te hoog boven die eerlooze aanvallen, en ze zullen voort, tot spijt van die 't benijdt, hunnen ijver en werkzaamheid besteden voor hunne *2000* vereenigden en voor de werkersbevolking. 't Is reeds van over jaren dat zij weten dat *weldoen* een middel is om afgunst te verwekken en eerlooze rekels uit hun kot te doen springen.

Wekelijksche kroniek.

De Wereldtentoonstelling

VAN GENT.

OP DE SINXENDAGEN.

Zondag zijn 73.000 ingangkaarten afgeleverd. Maandag steeg dit getal tot 75.000, hetzij een totaal van 148.000 bezoekers voor de twee dagen. De bijval is onverhoopt.

Tegenwoordig zijn meer dan 53.000 abonnementen afgeleverd.

KUNSTAVOND.

Het comiteit der feesten komt een wonderbaar en buitengewoon violist te verbinden, voor een « Récital », te geven op Maandag 9 Juni om 8.30 uren 's avonds.

Raoul Bacot, 12 jaar oud; een verbazend ventje, die viool speelt met eene ongelooflijke behendigheid.

Die récital zal zeker, van nu af de kenners doen likkebaarden.

Mej. E. Buyens, de schitterende zangeres, zal bij hetzelfde récital optreden.

XIIe VL.-MUTUALISTEN-LANDDAG.

Zondag en Maandag had de XIIe landdag plaats der vlaamsche mutualisten, in het lokaal der Hoogeschool, Volderstraat.

Nadat de heer Voorzitter een woord van dank tot de afgevaardigden had gestuurd, leest de secretaris het verslag over de werkzaamheden van het Verbond. Dit verslag wordt warm toegejuicht.

De heer Schipmans van Antwerpen, ontwikkelt het eerste punt der dagorde: *De rol der vrouw in den onderlingen bijstand*. Dit verslag lokte eene nogal leerrijke bespreking uit.

Het tweede punt der dagorde handelde over de *nieuwe wet op de sociale verzekeringen*. De heer De Becker van Aalst had het op zich genomen dit punt te ontwikkelen en dit deed hij met al het vuur dat een mutualist bezielt.

Om 3 uren 's namiddags werd op de Vrijdagmarkt een stoet gevormd die ten volle gelukte. Nadat deze eenige straten der stad hadden doortrokken, werden de afgevaardigden door het gansche stadsbestuur verwelkomd.

BELGISCHE BOEKDRUKKERSBOND.

De Belgische Boekdrukkersbond hield Zondag en Maandag zijn 46e jaarcongres, en was voorafgegaan door eene feestzitting die plaats had in het *Grand-Hôtel*, ter eere van den heer Jan Van Hecke, sedert 38 jaar bestuurlid en sedert 22 jaar voorzitter der Gentsche afdeeling.

DRUKKERS-CONGRES.

Zondagmorgen werd, in de salons der pers-afdeeling van de tentoonstelling, het VIe perscongres geopend onder voorzitterschap van den heer G. des Essarts, voorzitter der Belgische Drukpersbond.

Ons blad was er vertegenwoordigd door den heer J. Vermaut, uitgever te Kortrijk.

Daar dit congres geen algemeen nut oplevert voor onze lezers zullen wij er niet langer over uitweiden.

INHULDIGING VAN DE AFDEELING DER FRANSCHE KOLONIEN.

Woensdag werd in de Wereldfoor de afdeeling der Fransche koloniën geopend.

Deze afdeeling beslaat vier gebouwen staande dicht bij den ingang der Citadellaan, monument de Kerckhove.

Om 11 uren worden de Fransche en Belgische overheden verwelkomd door M. Marraud, algemeene commissaris der Fransche afdeeling.

M. Morel, de Fransche minister van koloniën, dankt allen die hunne hulp verleenden tot het inrichten dezer tentoonstelling. Zich vervolgens tot de Belgische overheden en inzonderheid tot minister Renkin wendende, drukt hij den wensch uit dat de vriendschapsbanden bestaande tusschen Frankrijk en België steeds nauwer zouden toegehaald worden.

Nadat de heer minister en zijn gevolg alles tot in de kleinste bijzonderheden had aanschouwd, werd nog een bezoek gebracht aan de drie overige gebouwen, waaronder Marokko en Tunisië, en een banket opgediend in het posthotel.

Zaterdag om 3 uren: Officieele opening der Hollandsche afdeeling.

Lawn-Tennis; internationale hondententoonstelling in het Feestpaleis; Golfspel; Congres der Vrije Rentemutulatiteiten. Bestendige Festival.

Zondag. — Lawn-Tennis; Hondententoonstelling; Golfspel; Congres der Vrije Rentemutualiteiten.

DE KONING TE GENT.

Donderdagnoen om 2 uren is Z. M. de Koning der Belgen per automobiel uit Brussel naar de koloniale afdeeling van België gekomen in de Wereldtentoonstelling van Gent. Er was zeer veel volk in den omtrek en de Vorst werd door de menigte geestdriftig toegejuicht.

De Koning en zijn gevolg werden ontvangen door M. Renkin, minister van koloniën die hem verwelkomde in eene meesterlijke redevoering waarop de Koning antwoordde en den heer Minister dankte en geluk wenschte om het vaderlandsch gedacht, te willen aantoonen wat er in koloniaal opzicht is volbracht geworden.

Daarna begon het inhuldigingsbezoek dat eindigde met het bezoek der textielafdeeling.

De Koning vertrok rond 5 uren en de overtalrijke menigte juichte geestdriftig toe.

GROOT MUZIEKFEEST.

Zaterdag 24 Mei, om 8 uren 's avonds, in het groot Feestpaleis, uitvoering van *De Schelde* van Peter Benoit, door het Koninklijk Conservatorium, onder het bestuur van Emiel Mathieu.

Prijzen der plaatsen: 4.00 fr.— 2.00 fr.— 0.25 fr.

Van nu af kunnen kaarten voorbehouden worden. Zich te wenden tot het Comiteit der Muziekfeesten, Feestpaleis, in de Wereldtentoonstelling.

GEWESTELIJKE VEEPRIJSKAMP.

Van 4 tot 14 Juli 1913 zal er te Gent, ter gelegenheid der Wereldtentoonstelling, een gewestelijke veeprijskamp gehouden worden.

DE NIEUWSJES

van " KIJKUIT "

BELGIE.

Te Mechelen werd een achtjarig knaapje overreden door een motocycliste; 't knaapje rischiert zijn reiskaartje voor de eeuwigheid ontvangen te hebben.

— Bij Petrus Martens te Zomergem is een zevende zoon geboren. De koning, het peterschap aanveerdende, heeft 150 frank feestgeld afgezonden.

— De gendarms hebben in de bosschen van Sint Andries den gevreesden bandiet Reybrouck aangehouden. Ze zochten al veertien dagen achter hem, om reden dat hij ingebroken had bij Jufvrouw De Zuttere te Brugge en twee politieagenten gekwetst.

— Te Wetteren heeft boer De Bruyckere drie hoornsteken gekregen van zijnen stier. Zijn toestand is hopeloos.

— Het hoofdbestier der socialistische partij te Ronsse heeft Amedée Deroose, schrijver van de vakvereeniging der textielbewerkers, gebannen. De reden zijner uitsluiting wordt verzwegen. Wat beduidt dat?

— De twee eerste maanden van dees jaar bedroeg de handel van België met Frankrijk merkelijk meer dan in 1912.

— De ontvangsten van den Belgischen Staatsspoorweg in de 3 eerste maanden van het loopend jaar bereikten de som van 80.267.000 frank. In 1912, was het maar 75.164.000 frank.

— Jeanne Cantineau stond, te Bergen, 5 meter hooge ruiten te kuischen. Jong zijn, rondkijken, gapen en op geen gevaar peizen. Zij is gevallen, gekneusd en bezeerd over 't lijf en den rechter arm gebroken.

— Een kwaad peerd heeft den hoefsmid Bondroit, te Lokeren, zijnen poot doen kussen. De smid is 3 dagen nadien overleden.

— Een straatjongen speelde met een revolver te Amay bij Hoei. Een schot knalde en een smertkreet helmde. Een makkertje van den jongen was getroffen vlak in den buik.

— Te Zele is de vrouw van Pieter Van Dooren-Deblock bevallen van eene zevende dochter.

— Derden Sinksendag vierden de echtgenooten Ingelram Van Hille, wonende te Ledeberg, hunne gouden bruiloft. Man en vrouw zijn uit West-Vlaanderen: hij van Middelkerke en 82 jaar; zij van Mannekensvere en 73.

— Een boer en zijn koppel ossen, werden doodgebliksemd te Schoorisse. Zijne twee zusters bevonden zich in de nabijheid, maar bleven ongedeerd.

— Sedert nieuwjaar zijn 22 jongelingen van Couckelaere naar Noord-Amerika.

— Louis Van Pammels sprong te Sint-Gilles bij Brussel van den tram, die nog rolde. Hij stortte op den grond en was de panne van het hoofd gebroken. Zijne onvoorzichtigheid kost hem het leven.

— De stad Gent geeft voor 2 jaar 6 millioen kasbons aan 5 p. h. intrest uit.

— Twee valsche nunnen werden te Oetingen bij Ninove aangehouden. 't Was een koppel, man en vrouw, herkomstig uit 't Fransche noorden, oude kennissen van 't gevang. Verkleed in nunnen en voorzien van een valsch getuigschrift, troggelden zij geld af.

— De gevreesde bandiet De Ryckere, weggevlucht uit Hoogstraten, werd de Lokeren in de bosschen aangehouden.

— Vrouw Van den Eeckhoudt van Antwerpen werd, Maandagavond, in de Noorderstatie te Brussel doodgestuikt door een konvoo, als zij de baan dweerschte te wege naar den bloktrein. Haar man is diamantslijper.

— Maandag waren er 1260 peerden en 18 ezels op de feeste van St-Amandsberg bij Gent. De goede peerden gingen van 1300 tot 1800 frank.

— In Juli zal de stad Antwerpen het jubelfeest van de vrijmaking der Schelde vieren.

— Te Luik overleed Dinsdag in de oude van 71 jaar, M. Clément, socialistisch senateur. Daar hij geen plaatsvervanger heeft zal er moeten kiezing zijn.

FRANKRIJK.

De koning van Spanje heeft 15.000 frank gegeven voor de armen van Parijs.

— De Fransche kamer van afgeveerdigden heeft gestemd, dat zij het wetsontwerp ter afschaffing der speelhuizen in aanmerking neemt.

— Te Albi bestaat er eene socialistische glasblazerij. 't Hinkt en 't kreupelt daar iets. Men beweert dat eene som van 500.000 frank verduisterd is.

— Den eersten Sinksendag vierden de gelooviger te Orleans, luisterrijk feest ter eere van de gelukzalige Jeanne d'Arc, vereerd als eene der beschermsters van Frankrijk.

— De handel van Frankrijk, de 4 eerste maanden van dees jaar was als volgt: invoer, 2.865.088.000 fr.; uitvoer, 2.265.643.000 fr. Bij overjaar was er eene vergrooting van 66.617.000 fr. op den invoer, van 151.632.000 fr. op den uitvoer.

— Désiré Cospain, de oudste Toerkoenjenaar, is overleden in de oude van 98 jaar. Hij was een braaf, kristelijk mensch. Hij trouwde den 30 Oogst 1842 en heeft 9 kinders, 15 kleenkinders en 8 nakleenkinders nagelaten.

— Gehucht Dronckaert te Roncq werd langs de baan het lijk gevonden van Jan-Baptiste Allard, daglooner, die gescheiden leefde van zijne vrouw. Volgens den geneesheer Bertrand was de ongelukkige gestorven van eene geraaktheid, veroorzaakt door *dronkenschap*.

— Eene windhoos, vergezeld van hagel, heeft in eene dozijn dorpen der omstreek van Reims veel schade gedaan. De hagelsteenen lagen 40, 50 centiemeters dik.

— Een os is weggeloopen te Toulouse bij het slachthuis. Hij heeft een peerd omgeworpen en zes of zeven personen gesteken met zijne hoorns. De toestand van twee zijner slachtoffers is gevaarlijk.

— De staking der bakkersgasten te Parijs is mislukt; deze der groenseliers heeft hetzelfde lot.

DUITSCHLAND.

In de mijn van Altendorf, nabij Bochum, lieten Donderdag verscheidene werklieden rotsblokken bij middel van dinamiet springen. Een groote rotssteen viel op de werklieden, waarvan drie gedood en twee anderen doodelijk gekwetst werden.

— Wirzeik en Kindocko, beide 20 jaar oud, zijn op de binnenplaats van het gevang te Beuthen, in Silezië onthoofd geworden. Zij hadden den burgemeester van Koeningsbruck vermoord om hem te bestelen.

ENGELAND.

Een hangaar die talrijke booten bevatte, toebehoorende aan een vaartclub van Nottingham en gelegen op de Trent, werd in asch gelegd door een brand gesticht, denkt men, door de stemrechtvrouwen. De schade beloopt tot 50.000 fr.

ITALIE.

Eene ontploffing heeft zich voorgedaan in eene vuurwerkfabriek, nabij Rome. Vier werklieden werden gedood en drie erg gekwetst. Bijna gansch de fabriek ligt in puin.

ZWITSERLAND.

Een bataljon rekruten werd door eenen sneeuwstorm overvallen bij een marsch op den Rigiberg. Een soldaat stortte in eenen afgrond en was terstond dood, een ander brak een been. Verscheidene rekruten worden vermist.

BEIEREN.

Te Munchen is Dinsdag een verschrikkelijk drama afgespeeld. Major von Lewinski, gehechte van Pruisen bij het Beiersch gouvernement, werd aangevallen door een genaamden Straffer, oud 34 jaar, die verscheidene schoten op hem loste. Een opperwachtmeester, die den major ter hulp snelde, werd door revolverschoten gedood. De kommandant von Lewinski stierf enkele stonden later.

Buitenlandsch overzicht.

UIT ALLE LANDEN.

Het einde van den oorlog die de Balkanstreken zoo overrompeld en geheel Europa zoo bekommerd heeft, schijnt nu eindelijk aangebroken.

De afgezanten der Turken en der Balkansche bondgenooten zakken af naar Londen om er een voorbereidend vredeverdrag te teekenen. Dit stuk zal opzettelijk den naam *voorverdrag* dragen. Dit verdrag zal beslissende waarde hebben en door het sluiten van deze overeenkomst zal de oorlog officieel gedaan zijn. De naam *voor*verdrag beteekent enkel dat de overeenkomst verders zal volledigd worden door de europeesche mogendheden, die zullen beslissen over Albanië en over de eilanden der egeïsche zee.

Nu de Balkansche zaken op goeden weg zijn en dat de onweerswolken uit Europa verdwenen zijn, kunnen wij gaan loeren wat er in andere landen aan den gang is.

* * *

Een der landen dat tegenwoordig meest in de oogen slaat, is het ongelukkig Portugal, dat voor het oogenblik met handen en voeten gebonden ligt aan de vrijmetselarij.

In dit land, dat naar het zeggen van een engelschen minister, tegenwoordig *in den ban ligt der beschaafde volkeren*, hebben de aartsbisschop en de bisschoppen **een gezamenlijken brief** gestuurd naar den voorzitter der Republiek.

't Is een merkweerdige brief waarin de hoogere geestelijkheid met weerdigheid, maar met vastberadenheid, verzet teekent tegen den dwang en het onrecht dat men de Katholieke Kerk in Portugal aandoet.

De Kerk is onafhankelijk van den Staat. En de vrijmetselarij wil de Kerk behandelen als eene slavinne van den Staat.

In Portugal wil men vrijheid voor allen, uitgenomen voor de katholieken.

In zaken van onderwijs wil men scholen zonder God opdringen. Iedereen weet dat scholen *zonder* God en scholen *tegen* God een en hetzelfde zijn.

Tegenover deze hatelijke dwangmiddelen, waardoor de Staat misbruik maakt van zijne macht om de katholieken te vervolgen, was het de plicht der bisschoppen openlijk verzet te teekenen.

Alle deftige menschen zullen die krachtige houding toejuichen. De vrijmetselarij alleen, die gezwollen is van haat, zal knarsetanden.

* * *

Het is in Portugal alleen niet dat **de vrijmetselarij** werkt en wroet. Alle landen zijn er min of meer mede bevlekt. Overal zitten die mannen te wroeten in den donkeren, gelijk de mollen, om Kerk en Staat omver te kantelen. Iedereen weet dat hier in België de beruchte Kartelpolitiek het werk is der vrijmetselarij.

In het leger van Italië is de vrijmetselarij, evenals in België, onder de officieren geslopen. Minister de Broqueville verklaarde onlangs dat officier zijn in het leger en aangesloten zijn bij de vrijmetselarij niet kon te zamen gaan.

Nu komt de Italiaansche minister van oorlog dezelfde verklaring afleggen.

« De verplichtingen van deze geheime maatschappij, zegde hij, kunnen niet samengaan met de plichten van eenen officier. In het leger moet klaarte, rechtzinnigheid en eerlijkheid overal doorstralen. Onweerdig zijn zij van het leger die meer aan geheime bevelen der vrijmetselarij dan aan hunne krijgsplichten gehoorzamen. »

De vrijmetselaars zullen keeroogen in hunne geheime en verdokene bijeenkomsten. Maar zij verdienen het dubbel en dik. Alla, heeren vrijmetselaars, de maskers af. Hetgeen gij te doen hebt, doet het in volle klaarte, in het helder zonnelicht. Eerlijke menschen wroeten in den donkeren niet !

* * *

Naar aanleiding der reis van Alphonse XIII, koning van Spanje, naar Frankrijk, wordt een **Fransch-Spaansch bondgenootschap** druk besproken.

De koning van Spanje verlangt eene toenadering tot Frankrijk. Spanje ligt ingesloten tusschen Franschen grond en Engelsche bezittingen. Zal die overeenkomst alleen bestaan tusschen Spanje en Frankrijk ? Zal zij ook met Engeland gesloten worden ?

Dit alles is nog onduidelijk. Maar de begeerte van Spanje schijnt te zijn : deel nemen aan de bondgenootschappen der Europeesche grootmachten.

De drievoudige overeenkomst zou eene viervoudige worden. En de Driebond, wat zal hij daarvan zeggen ? Zal er nog evenwicht bestaan ? Of zal de Driebond ook een nieuw gewicht in zijne schaal leggen ?

* * *

Zou de oude veete tusschen **Frankrijk en Duitschland** door zitdagen en bijeenkomsten kunnen uitgeroeid worden ?

Eenige Duitsche en Fransche kamerleden beproeven het en hielden te Bern, in Zwitserland, een Fransch-Duitschen zitdag om de vrede en de verzoenlijkheid tusschen de twee landen te bespreken en te bewerken.

Luidens de verslagen van den zitdag, kwamen de leden wonderwel overeen. Zij waren allen eens om te getuigen dat het onnoozel was voor twee groote landen, gedurig naar malkaar te staan glarioogen. Zij stemden wenschen bij de vleet ten voordeele der vrede tusschen Frankrijk en Duitschland.

't Is al iets dat Franschen en Duitschers malkander paaien met schoone woorden.

KRONIEK VAN DE WEEK.

De heer Hector Denis, socialistisch afgevaardigde voor Luik en hoogeschool-professor te Brussel is overleden. De heer Clement, socialistisch senateur voor Luik insgelijks.

Vooral de dood van den heer Denis is een gevoelige slag voor het socialisme. Niet dat de heer Denis een harde propagandist was voor 't socialisme; veeleer omdat hij op het Belgisch socialisme een vernisje legde, een vernis van wetenschap. De heer Denis was een denker, een bouwer van plans; hij was geen man van de werkelijkheid, een geleerde droomer, een mensch die overtuigd was dat het socialisme de wereld moest veranderen; en even overtuigd dat alwie zijn redevoeringen las, van zelfs tot het socialisme moest overkomen. Hij was wars van alle geweld, keurde het af, was een rustig vreedzaam man van studie en statistieken. Hij was geen redenaar, maar kon wonderwel met de pen werken. Hij sprak veel in de kamer, maar had den invloed niet van Van der Velde, zelfs niet van Anseele. De socialisten hadden een soort van vereering over voor hem, hij was als een patriark in hun midden. Kortom een geleerde, een man van waarde, een mensch die streng was op zich zelf; — een droomer die het werkelijk leven niet zag en overtuigd was dat zijn socialisme katholieken godsdienst en christen zedenleer had kunnen vervangen.

—»o«—

Verleden week hield de drukpers congres te Gent. De pers is een geweldige grootmacht geworden, die men eerbiedigen moet; en die men bij alle bijzondere omstandigheden huldigt. Wij zijn er niet geweest, want in die zaken weet ge... zijn er ook standen: de groote pers, de wereldpers en de... andere, aristokratie van de pers en 't proletariaat. Wij behooren tot de laatste soort, dat weet ieder onzer lezers na ieder week wanneer hij zijn acht bladzijden t' huis ontvangt. Intusschen gaan we snel vooruit met ons blad, hoe langer hoe meer lezers. En hoe meer de menschen ons blad lezen, hoe moeilijker ze 't kunnen missen.

Zoo is 't best ook, want de redactie van ons blad weet wat het is ieder week zooveel artikels te moeten leveren. Nu de bestuurleden van den Belgischen Boerenbond zijn er zoo erg aan toe als wij. Het jaarverslag beslaat niet minder dan 150 bladzijden !! Er zijn reeds boven de 50.000 leden en weet wel dat er maar 1 lid is per gezin. De Boerinnenbonden die pas twee drie jaar bestaan, hebben reeds meer dan 7.000 leden. Uit dat verslag zullen we wel toekomende week eenige bijzonderheden geven.

Maar 'k moet lachen als ik dan nadenk aan sommige menschen die beweren dat een organisatie onzijdig *moet* zijn; een onzijdige boerenorganisatie zou waarschijnlijk meer hebben verricht dan de Belgische Boerenbond nu. 't Is echter slechts *waarschijnlijk*, terwijl het *waar* is dat voor de boerenstand die bond de toestanden onderst boven heeft gekeerd in den goeden zin, 't is te zeggen feitelijk den *heelen stand* opgeholpen heeft.

—»o«—

De nieuwe Schoolwet wordt met November aanstaande bij de kamer ingediend. We hebben nog niet kunnen zien wat er zoo al inzit.

—»o«—

Verleden week schreef ik een woord over de meeting Pepin Masson te *Peruwelz*. 'tWas mis, 't wel te *Paturages*. Maar 'k miste niet als ik aan 't slot schreef dat zulke meetings bewijzen dat 't kartel op los zand gebouwd is. Hier 't bewijs uit de liberale *Journal de Mons*.

Uitvallen van dien aard verwonderen ons als zij uitgaan van de socialisten, vertegenwoordigers van die partij, waarmee wij Cartel en verbonden sloten, in het hooger belang des lands, wat niet altijd ons belang was.

Socialisten, en niet altijd van de minste, gaven ons herhaaldelijke voorbeelden van de walgelijkste dubbelzinnigheid.

Het geval-Masson staat niet alleen en meer dan één onzer mannen staat in zijne kiesomschrijving bloot aan de venijnige en hatelijke manœuvres van wege bondgenooten en oud-bondgenooten.

Men noeme het zooals men wil, wij antwoorden dat het dubbelzinnigheid is, politieke oneerlijkheid en dat het aldus begrepen Cartel eene fopperij voor de liberalen is.

Deze week in de kamer werd een keer te meer door de oppositie *verteld* dat de regeering al de baantjes geeft aan haar vrienden. Waarop Dr Van de Perre vroeg aan die mooie heeren niet te vertellen, maar te *bewijzen*, wat Dr Van de Perre zelf doen kon. En hij bewees waarachtig hoe het gaat met de katholieke doctors te Antwerpen.

Naar aanleiding eener benoeming van katholieken in de gasthuizen te Antwerpen, schreven eenige geneesheeren naar den gemeenteraad een open brief die eene beleediging was voor de katholieke geneesheeren in 't algemeen.

Daarover interpelleerden de katholieken geneesheeren in den Geneeskundigen Kring, Donderdag 24 April laatstleden.

Daarop werd er geantwoord dat het rechtvaardig was dat de katholieke geneesheeren voor goed buiten de gasthuizen werden gehouden en dat men daar nooit met een katholiek geneesheer zou raadplegen. De woordvoerders werden geenszins tot de orde geroepen en de meerderheid van den Geneeskundigen Kring keurde dit gezegde ten volle goed.

De katholieken werden zoo in hunne eer en beroepswaardigheid gekwetst. De jonge katholieken werden daarbij nog door de vakvereeniging rechtstreeks gekrenkt in hunne beroepsbelangen.

Doch de hoofdzaak blijft, dat de katholieke geneesheeren allen in hunne eer en beroepswaardigheid gekrenkt geweest zijn.

Meer dan ooit wordt het een plicht voor de katholieke familiën, priesters en collega's zich nimmer te laten bedodden door die wolven in schaapsvel, zooals die loge-geneesheeren zich steeds hebben voorgedaan ; en de voorkeur te geven aan de katholieke geneesheeren.

De *liberale* pers begint intusschen *breeder gedachten* te krijgen. In de Hofstraat te Antwerpen werd een joodsche synagoge ingehuldigd. Er staat zoowaar een verslag in de liberale *Matin* van Antwerpen.

Wordt dat nu in 't toekomende ook toegepast voor katholieke kerken of protestantsche tempels? Of geldt het minder den joodschen eeredienst dan de joodsche ...financies !

En in de kamer bombardeert men de artikels der legerwet de een na de andere, amendementen, nieuwe artikelen... men gaat er door met grof geschut. De heeren werken !!

ONZE BONDEN.

ISEGHEM.

WERKLIEDENBOND.— *Zanggilde.*— Heden avond te 8 uren algemeene herhaling. Niemand mag afwezig zijn. 't Is *de laatste* voor ons feest.

BONDSFEEST. — *Morgen Zondag* te 6 uren algemeene communiemis in St-Hilonius.

Te 9 uren en half vergaderen we in 't Gildhuis en gaan saam naar de hoogmis. Na de hoogmis algemeene vergadering in 't Gildhuis.

Te 3 uren vergaderen we aan de statie om den heer Frans Goethals af te halen. Daarna optocht naar 't Gildhuis en algemeene vergadering.

Vrienden van Wevelghem, Kortrijk, Thielt, Ardoye en Rousselare en uit 't omliggende komen medevieren.

STUDIEBOND. — Maandag avond te 8 uren.

BOND DER LANDENAARS. — Weerom een prachtige vergadering. De leden waren niet weinig content. En gelukkig dat de vergadering op Sinksen gesteld was! 't Was immers verlaân tijd! De Eerw. Proost hield een voordracht die we in langen tijd niet zullen vergeten. We hebben allen gevoeld dat de landenaarsbond voorzeker veel voordeel bijbrengt aan zijn leden, en dat er nog zeer veel kan gedaan worden voor de leden van den bond. Leve de bond van de landenaars.

BOERINNENGILDE. — Dinsdag namiddag was 't vergadering, flauwe opkomst, maar 't was verlaân tijd. Nu, die er waren kregen twee deugdelijke voordrachten meê, en toekomenden keer zal er wel meer volk zijn !

KORTRIJK..

PROPAGANDACLUB. — Heden Zondag trekken wij naar Iseghem om met onze katholieke werkbroeders te gaan feesten. Om 2 uren en half vergaderen wij aan de statie en vertrekken met onzen gevierden volksvertegenwoordiger Frans Goethals naar Iseghem. Verscheidene andere bonden van de provincie zullen er eveneens naartoe trekken. Opgepast, propagandisten dat Kortrijk in getal aan 't steertje niet en komt. Alle beletsels van kant dien dag en allen naar Iseghem, dat weze ons wachtwoord.

Vergadering. — Vrijdag om 8 uren en half zooals gewoonte. Flink opgekomen en stipt op uur, want er zullen belangrijke kwesties besproken worden.

JONGE STRIJDERS. — Deze jonge katholieke gastjes gaan ons heden Zondag 18 Mei om 6 uren 's avonds een aangenaam uurtje verzet aanbieden. Benevens verscheidene prachtige liederen, voeren ze op het boeiend drama: *De hand van God.* Al die kan moet er naartoe, de prijzen zijn in ieders bereik. De jongeren moeten ook aangemoedigd worden.

ROUSSELARE.

STUDIEKRING. — Vergadering Woensdag toekomende, ten 8 uren en een kwart. Les over huishoudkunde.

WERKLIEDENBOND. — Zondag naar Iseghem om deel te nemen aan 't feest van Iseghem. Mannen, zijt op post. De stoet begint te 3 uren.

JONGE KRACHTEN. — Uitgesteld is niet verloren. Dinsdag aanstaande is er belet om de regelmatige vergadering te houden... wij verzetten ze dan tot Dinsdag en acht dagen... tegen dan hebben wij nieuws over twee nieuw-gestichte afdeelingen : *'t Apostolaat van 't gebed en den onthoudersbond.*

STADEN..

KATHOLIEKE JONGE WACHT. — Woensdag 21 Mei 's avonds om 8 uren 30, vergadering in 't lokaal Statiestraat. Schikkingen voor soldatenoefeningen.

WEVELGHEM.

KATHOLIEKE VOLKSBOND. — *De algemeene maandelijksche vergadering* verleden Zondag, was heel en al besteed aan een bespreking over 't drankmisbruik. Vriend Achiel Duquesne, in een korte inleiding, schetste klaar en duidelijk het ontstaan en groeien, het wezen en de gevolgen dezer zoo droeve plaag, en gaf ook eenige nuttige wenken voor de bestrijding er van. Daarna begon de bespreking. Menigeen zei er zijn woordje in ; en allen waren eensgezind, om de uitbreiding en de allerdroevigste gevolgen van den geesel te betreuren, en de noodzakelijkheid van moedige bekamping te aanvaarden. Als voornaamste middelen werden aangegeven : het inbrengen van loonboekjes zooals er in menige groot-nijverheid reeds bestaan ; een vlijtiger ijveren nog voor ernstige volksopleiding ; het eigen voorbeeld van matigheid en plichtvervulling. Het besluit ten slotte, was : dat we niet wanhopen maar moediger dan ooit voort werken, meer en meer met het betrouwen dat alwie rechtgeaard is op de parochie, onze werking voor volksverheffing door volksveredeling zal goedkeuren en steunen. Wel voldaan over die verkwikkende vergadering, trok elkeen er, kwart na 5 uren, van onder. Onze bijeenkomst was zeer wel bezet. Te naasten keer verwachten we echter nog meer volk. Immers, onze bond moet groeien en bloeien... en vruchten dragen.

Uitstap. — Vandaag, uitstap naar Iseghem. Daar viert de Werkliedenbond zijn jaarlijksch Rerum-Novarumfeest. Vertrek der velorijders te 1 uur (vergadering *In de Nieuwe Reutel*). Wie geen velo heeft, kan met den trein van 1 uur geheel goed landen. Talrijk meegetrokken, vrienden!

Katholieke Jonge Wacht. — Morgen, Maandag avond, kwart voor 8 uren zeer stipt, maandelijksche vergadering. Dagorde : opening, verslag, vrije bespreking. Daarna, korte voordracht door den voorzitter. Op ons heugelijk patroonsfeest, toonde de knappe spreker Z. E. H. Prims, ons huidige maatschappij in het licht der historie. Na ons, door een reeks kronkelwegen der maatschappelijke ontwikkeling, gebracht te hebben tot op onzen huidigen toestand, liet hij ons (bij gebrek aan tijd om verder te spreken) staan op een tweeweg : namelijk aan de eene zijde, den weg der katholieke sociale werking ; en aan de andere, den weg der socialistische betrachting. Welnu, de voorzitter, morgen in zijn voordracht, zal ons kort spreken over ons katholiek maatschappelijk ideaal. 't Zal dus de moeite waard zijn. Ook moet elkeen op post wezen en nog vrienden meebrengen ; en niemand ook mag zijn beste zangstemme vergeten, want tusschenin zullen wij er ook eentje moeten aflappen. Tot morgen, Maandag avond, dus !

Zangafdeeling. — Herhaling, Zaterdag aanstaande, te 8 uren zeer stipt.

Retraitantenafdeeling. — Zondag aanstaande, geene vergadering om reden der processie. We verzoeken toch al de leden stipt op hunnen post te zijn den eersten Zondag der maand in de algemeene communie, en dan 's namiddags in de algemeene vergadering van den Volksbond.

NIJVERHEIDSCHOOL. — Bravo, mannen ! de lessen deze week, niettegenstaande het vele en lastige werk aan de Leie, werden nog geheel goed bijgewoond. We moeten volstrekt een fellen duw doen, en maken dat we heel ons schooljaar tot aan het verlof met 1 Oogst, kunnen voltrekken. Nu, vandaag Zondag, weerom goed aanwezig in de les van werktuigkunde of technische inrichting van 't vlasbedrijf. Te 8 uren een kwart stipt, op post !

Lessen deze week.

— Dinsdag : lessen in de *maatschappijleer en volkshuishoudkunde.*

— Donderdag : les in *den vlashandel.*

— Zondag aanstaande, aangezien M. Schrurs Dinsdag laatst zijne les gegeven heeft, is er geene les in de vlasnijverheid.

STAD ISEGHEM

Briefwisseling.

Aan den Heer Uitgever van *Het Iseghemsche Volk.*

MIJNHEER,

Mag ik u vriendelijk verzoeken volgende regelen op te nemen?

Met veel belangstelling heb ik het artikel gelezen: *Bollen aan 't keeren*, geteekend *Tillo.*

Met de Sinksendagen ook heb ik bij vele vrienden geweest die er mij over spraken, en allen waren eensgezind om de juisheid ervan te bevestigen.

't Is zeker dat er bij de stemming van den wensch, de taksen op duikers en kalsijden af te schaffen, persoonlijk belang op het spel stond, en tot heden zijn die heeren in hun spel gelukt.

In alle geval is het een groote tegenslag voor het Noorderkwartier en de bouwnijverheid is er hard door geknakt. Daar was veel werk in vooruitzicht, en iedereen wacht nu. Hoelang nog?

Volgens inlichtingen die ik genomen heb, zijn alle voorstellen om het plan betreffende het Noorderkwartier te veranderen op voorhand verworpen, daar alles reeds is uitgedacht geweest. Den ijzerweg brengt hier te groote moeilijkheden bij.

De gemeenteraadsleden zijn daar zeker wel op hoogte van? Waarom dan altijd voort tegenvoorstellen doen die de geheele Bouwnijverheid schade doet?

Dat is gewoon zijn kritikeeren !

't Slechtste dat de ambachtslieden daar weinig mede vorderen.

Die belanghebbenden zien maar eene zaak: hunnen grond aan hoogen prijs te verkoopen, en daarom alle mededinging verwijderd !

Daar ligt de knoop van hunne tegenwerking tegen het Noorderkwartier ! 't Is klaar gelijk pompewater.

En nijverheid en handel moeten het maar weten als de broekzak maar gevuld wordt. Die stratetrekkers van over eenige jaren zijn de rollespelers en 't is een groote reden waarom burgemeester Carpentier zoo hard bekampt werd. En kostte een stemming wel geld, zij zullen ze tien en twintig dubbel trachten weder te verdienen.

En daarmede zitten we t' Iseghem geplakt! Een belangloos bestuur heeft moeten plaats maken voor een broekzakbestuur, dat alle middels gebruikt om hun plan te doen gelukken.

Waar gaan wij naartoe?

Heer Uitgever, dank voor uwe opname, en 'k wensche dat er voort regelmatig hierover geschreven worde om de oogen van iederen Iseghemnaar te doen opengaan.

En hoe vroeger hoe beter, voor 't welzijn van Iseghem.

Een die 't Noorderkwartier zou willen
zien openen zooals het moet zijn.

WERKLIEDENBOND. — Morgen dus vieren we! En beginnen met te 6 uren den zegen van O. L. H. te vragen voor ons werk. En dan getracht in de vergadering van 11 uren het beste te rapen om onzen bond nog beter te doen marcheeren !

Alleman meê in optocht naar kerk en 's namiddags aan de statie.

't Moet een katholieke werkliedendag zijn.

Wie begeert naar de namiddag-vergadering te komen en *geen lid* is van den bond kan ingangkaarten bekomen bij de wijkmeesters.

De leden van de Jonge Wacht kunnen op vertoon van hunne lidkaart aan het Gildhuis een ingangkaart bekomen voor de vergadering van den werkliedenbond.

BEDEVAART NAAR St-JOZEF TE LEUVEN. — *Op Zondag 15 Juni gaan we uit Iseghem in bedevaart naar Leuven. Wie begeert meê te gaan moet ten allerlaatste tegen Zondag 8 Juni zijn bijtreding meedeelen aan een van de leden van het comiteit.*

— GENEESKUNDIGE LES. — *Over de bleeke kleuren.* — Deze ziekte spruit uit flauwte van het bloed. Het bloed is om zoo te zeggen te waterachtig en bezit geene roode bloedkorrels genoeg. Ook kunnen de bleeke kleuren voortkomen uit overvloedige maandstonden. De opgroei en het aankomen der jonge dochters, het keeren der jaren bij de vrouwen zijn tijdstippen waar men bijzonderlijk moet op letten. In al deze gevallen bekomt men uiterst spoedige genezing en ook een machtig hulpmiddel met het gebruik van een of twee flesschen THEOBROMA, die een wonderbaar bloedverkloekend geneesmiddel is. De bewijzen daarvan zijn talrijk. Men mag THEOBROMA gerust aanbevelen, men moet THEOBROMA hoogprijzen.

Depot : Apotheek DE MOOR, Burgstr. 38.

Depot te Iseghem bij de HH. Rodenbach en Verhamme.

Schipvaart van Iseghem.

BINNENGEVAREN.

Léon-Marie, met ciment voor Fr. Decaigny, Emelghem.
Novus Mundus, met steenen voor Amand Denys.
Graciate, met steenen voor de Wwe Vansteenkiste kinders.
Marius, met kolen voor de Wwe Conrad-Verstraete.
Mijn Verlangen, met lijnzaad voor A. Dassonville, Lendelede

Nieuws van Kortrijk

KORTRIJK-VOORUIT. — De Bond *Kortrijk-Vooruit*, die in 't begin dezes jaars bepaald ingericht werd, is bezig met een programma op te maken, dat de aantrekkelijkste vermakelijkheden zal bevatten.

Volgens hetgeen men er ons reeds over verhaalde,

(Zie vervolg op bladz. 6.)

BREUKEN

GENEZING ZONDER OPERATIE

Huis gesticht in 1840.

De alom vermaarde

FAMILIE VERDONCK,

Bandagisten-Orthopédisten, 4 maal gebreveteerd voor breukbanden zonder staal en zonder elastiek. Nrs der brevets : 75746 ; 117532 ; 207124 ; 161918.

Leveranciers van den Staat, Burger- en Krijgshospitaal van Oostende, van VERSCHEIDENE ORTHOPEDISCHE KLINIEKEN VAN HET LAND en van het MINISTERIE VAN OORLOG en HONDERDE WELDADIGHEIDSBUREELEN.

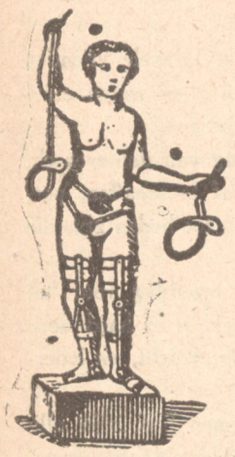

Breuklijders weest op uwe hoede ! Laat u niet misleiden door al die verlokkende aankondigingen die wij dagelijks in alle gazetten aantreffen van personen, die zich als specialisten, breukmeesters of breukbandmakers willen doen doorgaan, en die van 't vak weinig of niet kennen en slechts bandenverkoopers en zelfs nooit een brevet bekomen hebben. Zwicht u van rondreizende personen, die u banden willen verkoopen die op voorhand gemaakt zijn. Laat u nooit zoo behandelen, want geen een geneesheer zal die behandeling goedkeuren.

Breuklijders, wij drukken *genezing zonder operatie omdat wij het werkelijk kunnen*, kinderen en jongelingen worden gewaarborgd genezen, *wij geven vijf duizend franken aan gelijk wie* het tegenovergestelde kan bewijzen.

Bejaarde lieden door zak, navel of uitblijvende breuken aangedaan alsook degenen *die twee of driemaal eene mislukte operatie onderstaan hebben of die door kwakzwalvers met alle soorten van oude stelsels mismeesterd zijn geweest*, mogen zich altijd komen aanbieden, oogenblikkelijke hulp is hun verzekerd.

MISGROEIINGEN.—Zelfde huis gelast zich bijzonder met 't rechtmaken van alle misvormde ledematen zooals : misgroeiingen der ruggraat, armen beenen en voeten.— Bijzondere toestellen om den hoogen rug te doen verdwijnen en de slechte houding bij kinders. Onzichtbare Corsets om de misgroeiing der ruggraat te genezen noodig in dit geval. *Kousen voor geborsten aders.*

Alles gewaarborgd, kostelooze raadpleging, betaling na tevredenheid.

M. François Verdonck Kerkstraat, Anseghm, bij Kortrijk, is sprekelijk den maandag, van 9 tot 4 ure 's namiddags, in het hotel « De gouden Appel, » Rijsselwijk, Kortrijk.

Alle andere dagen ten zijnen huize 's voormiddags.

Op verzoek begeven de Heeren Verdonck zich ten huize van eenieder.

M. Honoré Verdonck-Minne, Oostende, is sprekelijk alle Zaterdagen te Brugge in het Hôtel *De Gouden Hoorn*, Simonstevenplaats, van 9 tot 2 uren en alle Maandagen van 12 tot 5 uren voor de misgroeiingen ook in de *Gouden Appel*, Rijsselstraat, Kortrijk.

KINKHOEST.

Moeders ! Vraagt eens aan M. DESCAMPS-TERRIÈRE, waarmeê hij de kinders van den Kinkhoest genezen heeft ? Hij zal U antwoorden met de **Kinkhoest-Remedie Halewyck,** Apotheker, Groenselmarkt, 6, Oostende. Om u te overtuigen zal *Het Kortrijksche Volk* iedere week een getuigschrift inlasschen, en wij zijn zeker dat er in Kortrijk niets meer anders zal gebruikt worden tegen **Kinkhoest, Valling of Bronchiet der Kinders.**

Mijnheer Halewyck, Apotheker, Oostende.

Uit dankbaarheid moet ik u dit briefje sturen, mijn kind was ten strafsten mogelijk aangedaan van den kinkhoest, met uwe remedie Halewyck is het op tien dagen genezen. EMILE DECLERCQ-VERCAMER, boterkoopman, Zarren.

De wereldberoemde **Kinkhoest-Remedie Halewyck,** kan men bekomen te Kortrijk bij de Apothekers DESCAMPS-TERRIÈRE, Steenpoort, 8 ; HULPIAU, Leiestraat, IMPE, Groote Markt en MATTELAER, Voorstraat ; Moescroen, MAES ; Waereghem, RENSON, en in alle goede Apotheken. Prijs der volledige remedie : fr. 3.50 ; Siroop alleen : 2 frank; men moet in het begin, om de genezing te bekomen, de volledige remedie vragen.

Groot Engelsch Hoedenmagazijn

AU TROIS FRANÇOIS

RAEPSAET-VANDAELE

OPVOLGER

VANDAELE-CAPPOEN

17, Leiestraat, 17, Kortrijk.

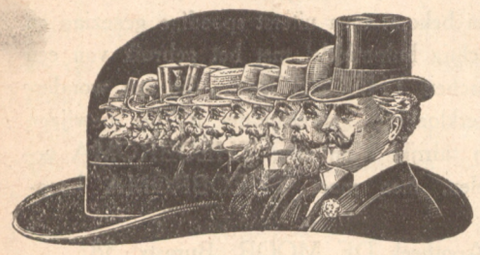

Daar is te vinden Een overgroote keus Hoeden en Klakken
in alle mogelijke vormen en kleuren.
Bijzonderheid van fijne en mindere Hoeden voor damen, jonge meisjes en kinderen.

Altijd de allerlaatste nieuwigheden aan prijzen buiten alle concurrentie.

ZIJDE EN STROOIE HOEDEN.

Het huis neemt op zich, alle herstellingen van zijden en vilten (feutre) hoeden welke in de 24 uren met zorg afgemaakt worden.

Het wasschen, vermaken en garnieren van strooie hoeden, doet zich om de 8 dagen.

HOEDEN EN CEINTUREN

VOOR GEESTELIJKEN.

Bijzonderheid van Klakken
— voor allerhande Maatschappijen. —

VASTE PRIJS

IN 'T GROOT. IN 'T KLEIN.

HUIS TE HUREN

gelegen Kapitelstraat, nº 6, Kortrijk.
Zich wenden Groote Markt, 8, Kortrijk

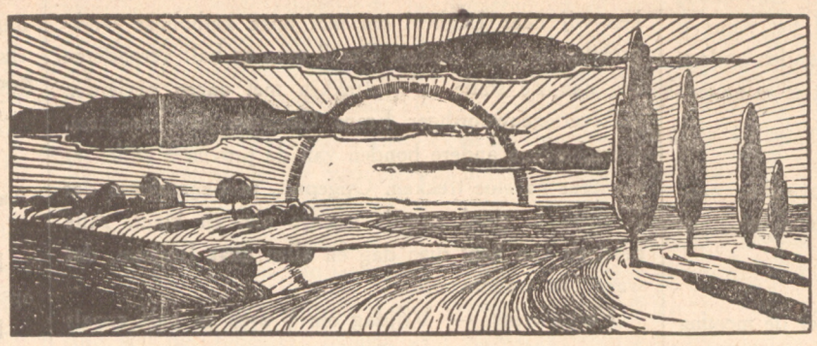

De Ontwaking van den grond

De grond is in werking. Tallooze kleine onzichtbare wezentjes, " de giststoffen van de aarde ,, zullen zich van de stikstofhoudende stoffen aan den grond toevertrouwd, meester maken om ze voor de plant te bereiden.

Landbouwers!

maakt van dit oogenblik van krachtige salpetergisting gebruik om het

ZWAVELZUUR AMMONIAK

uit te strooien, de rijkste en de spaarzaamste stikstofmest

Het is in het begin van den wasdom dat de plant het meest stikstof vergt

Al de mesthandelaren en al de landbouwsyndikaten verkoopen het Zwavelzuur Ammoniak en het

COMPTOIR BELGE DU SULFATE D'AMMONIAQUE
(Naamloos Vennootschap)
8, Berkmansstraat, te Brussel

geeft vrachtvrij, op aanvraag, alle nuttige inlichtingen nopens zijn gebruik.

TANDPIJNEN

De hevigste Tandpijnen worden dadelijk genezen en voor altijd door den DENTOGÈNE. Door het gebruik van den DENTOGÈNE, vermijdt men het trekken der tanden, de abcessen, de zwellingen. Gij die aan tandpijnen lijdt, laat u niet bedriegen door namaaksels, eischt den waren

DENTOGÈNE.

Prijs: fr. **1-25.** bij alle apothekers en bij de depositarissen : *Kortrijk* : Hulpiau, 36, Leiestraat ; *Rousselare :* Boutens, 7, Zuidstraat ; *Iseghem:* Verhamme ; *Avelghem :* Vancamelbeke ; *Lichtervelde :* Vandeputie ; *Meenen :* Flipts ; *Meulebeke* : Versavel ; *Moescroen* : Fonder ; *Thourout* : Vanisacker ; *Waereghem* : Robberecht ; *Staden* : Mullié.

DE

Pillen Géry

purgeeren zonder pijn en hebben een wonderbaar effekt op het bloed dat zij totaal vernieuwen.

PRIJS : fr. **1-25**

Apotheek Vande Walle, Noordstr., Rousselare en Hulpiau, Kortrijk en bij alle apothekers.
Algem. depot : apoth. Canivet, Doornijk.

TANDEN

M. en Mme Maurice Meier. chirurzijnstandmeesters-specialisten, 2, hoek der Moskroenstraat, huis met koetspoort (bij het gevang), Kortrijk, zijn alle dagen te raadplegen van 9 uren tot 's middags en van 2 tot 5 uren, uitgenomen op Zon- en feestdagen, voor alle ziekten van den mond en der tanden. — Kunsttanden van af 5 fr. Volledige gebijten van af 100 fr. en daarboven, gewaarborgd voor het leven.

Dank aan eene bijzondere geneeskundige manier geschiedt het trekken der tanden zonder de geringste pijn.

KUNSTMATIGE ROTERIJ

Samenwerkende Maatschappij
ter uitbating der
BREVETTEN LEGRAND,
Mariaburg-Eeckeren
(Antwerpen).

De Samenwerkende Maatschappij ter exploitatie « Société Coopérative pour l'exploitation des brevets **Legrand,** » maakt bekend dat zij de namakers van haar gebreveteerd rootstelsel streng zal vervolgen.

Met een herinnert zij de belanghebbende dat zijn benevens het gevaar van vervolging ook nog bloodgesteld zijn aan al de ellende eener gebrekkige inrichting, met te willen roterijen uitvoeren volgens hun eigen begrijppen waarin zij trachten zoover mogelijk van het stelsel **Legrand** af te blijven.

Is het niet aartsdwaas te meenen dat de Kunstmatige Roterij nu in eens noch kennis noch ondervinding vraagt, dewijl iedereen weet dat er jaren ondervinding noodig geweest zijn om ze industrieel te maken ?

De belanghebbenden mogen zich wenden tot de Technische Bestuurder den heer **C. Vansteenkiste,** Wevelghem.

TE HUREN

van af 1 Juli aanstaande, een schoon en gerieflijk woonhuis met hof, groote magazijnen met bijzonder ingangpoort; gelegen Ardoyesteenweg, 48, te Rousselare, thans in gebruike door den Heer Jan Deldaele-Vanneste, steenhouwer.

Dienstig voor alle nijverheid, dicht bij statie en vaart. Zich te bevragen bij Ct Coussée-Bostoen, mekanieke schrijnwerkerij, Ardoyesteenweg, 45, Rousselare.

Het Genoegen te Leven

is aan elkeen verzekerd door eene volmaakte gezondheid.

In zijn klassiek werk over de grondherkomst en de behandeling der plaatselijke ziekten, die in de geneeskundige wereld een voorname plaats inneemt, schrijft dokter Abernethy, raadplegend geneesheer der Koningin Victoria van Engeland :

« Als men er in gelukt is de verschijnselen te doen verdwijnen, die eene storing van de spijsverteringsorganen aankondigden, gebeurt het altoos dat de plaatselijke ziekten, die aan het gebruik van plaatselijke geneeswijzen weêrstaan hadden, spoedig verdwijnen, en de zieke heeft altoos, in deze soort gevallen, erkend dat hij bijna oogenblikkelijk een algemeen welzijn waarnam, die zijne verwondering ten hoogste gaande maakte. »

Dokter Bésuchet, in zijn verslag over maagaandoening, drukt zich als volgt uit : « Alle opstopping is van nadeelligen invloed op de spijsvertering, en de minste storing in de spijsvertering verwekt storingen in al de andere lichaamswerkingen. »

Kliniek van Dr DOYEN, Parijs, 13 Juni 1911

Ziehier meer dan dertig jaar dat ik een der ieverigste aanbevelers ben van de Revalenta Du Barry.

Ik raad ze, zonder uitzondering, in al de gevallen aan van maag- of darmaandoeningen, van krimping der maagpening in den aanvang, en van spijsverteringsstoringen zoowel bij de volwassenen als bij de kinderen.

Geen enkel van de sinds het bestaan der Revalenta aanbevolen bloem heeft mij zoo gustige uitslagen gegeven.

Ik machtig u mijn brief openbaar te maken.

Dr E. Doyen.

(De REVALENTA DU BARRY is bestendig in gebruik in de Engelsche hospitalen sedert 60 jaar.)

Vier maal voedzamer dan het vleesch, zonder te constipieren, bespaart zij nog 50 maal haren prijs in medecijnen. In doozen van fr. 2.50, 4.50, 7,75, of min dan 0.40 per maaltijd.

Verkrijgbaar bij alle goede apothekers en winkeliers.

Kortrijk : Hulpiau, apotheker, Leiestraat 36. De Neus, apotheker, Groote Markt, opvolger van Bossaert.
Iseghem : Rodenbach, apotheker.
Meenen : Van Ost, apotheker, Groote Markt, Sioen, apotheker.
Moscroen : F. Verreux, M. de Philement. Zonder.
Roeselaere : F. Ameye, apoth. Dubuisson, apotheker, Grymonprez, apoth., A. Lybeer, apoth., Statieplaats, 2.

ANTWERPSCHE

HYPOTHEEKKAS

NAAMLOOZE MAATSCHAPPIJ
gesticht in 1861,
Huidenvetterstraat, 35, Antwerpen.

Maatschappelijk kapitaal: fr. 10,000,000-00
Rekeningen der reserven en waardenverminderingen: fr. 5,771,785-86

HYPOTHECAIRE LEENINGEN

Terugbetaalbaar per annuiteiten of op vasten termijn, op goederen binnen of buiten de stad, namelijk tot het aankoopen en opbouwen van huizen.

De tarieven der Maatschappij zijn opgemaakt *zonder inbegrip van eenig Kommissieloon,* en geven het *zuivere totale bedrag* op der annuiteiten welke de ontleener, gedurende den door hem gekozen termijn, te betalen heeft om zijne schuld, *in hoofdsom en alle intresten, gansch* te vereffenen.

De ontleener heeft *gedurende gansch den termijn der leening* het recht zijne schuld, hetzij gansch, hetzij gedeeltelijk, terug te betalen.

Uitgifte van Grondobligatien 4 °/o opbrengende.

SPAARKAS : *Interest : fr. 3-25 °/o op stortingen voor korten duur en 3-60 °/o en 4 °/o op stortingen voor overeengekomen termijn.*

Kostelooze inlichtingen bij de agenten te:
Rousselare: V. Willems, Kunststraat, 11 ;
Kortrijk : Al. D'Hont, Kasteelstraat, 8 ;
Ardoye: H. Thiers, gew. onderwijzer :
Beveren-bij-Rousselare : J. Rabau, hoofdond.:
Emelghem : Karel Cools, rentenier ;
Ingelmunster : C. Schotte, gem.-sekretaris ;
Iseghem: A. Verhamme, deurwaarder ;
Lendelede : J. Meerseman, gem.-sekretaris ;
Lichtervelde : A. Delafontaine, melkerijbest.;
Meulebeke : Deneweth-Roelens ;
Moorslede : A. Boucquet, politiecommiss. ;
Oost-Nieuwkerke : G. Vandepitte, eere-sekr.;
Rumbeke : O. Rosseel-Bossuyt, verzekeringsa.

HUIS

Herpels-Mortier

31, LANGESTEENSTRAAT, 31

Telefoon 363

KORTRIJK

- - Keuken van eerste klas - -

Eetmalen in stad en buiten stad

Verhuring van alle Tafelgerief

- - Alle spijzen op aanvraag - -

Fabriek van Scheikundige Meststoffen

RICHARD DE STOBBELEIR

Molenstraat, 69, AALST

Opgeloste en gemalen Guano — Klavervet — Scheikundige Meststoffen (chimiques)
Soda-Nitraat — Superphosphaat — Kaïniet — IJzerslakken, enz.
VRAAGT PRIJS-COURANT.

SCALDIS RIJWIELEN EN MOTORRIJWIELEN

Fabricaat van eersten rang. — Alle Modellen Alle prijzen.

Te koop bij alle Rijwielhandelaars. — Op comptant of op crediet. — Vraagt catalogen en voorwaarden aan uwen gewonen leverancier of rechtstreeks aan het

RIJWIELFABRIEK SCALDIS

JOS. VAN DER WIELEN

BUREELEN : 22, Schermersstraat, ANTWERPEN.

FABRIEK : 22, Bleekerijstraat.

Goede Agenten overal gevraagd.

Suikerbakkerij Ter Statie

op den hoek aan den Kortrijkschen Bank

TELEFOON 298

VANNESTE-BREL

IJzerwegstraat, 1, KORTRIJK

Groote keus van **Paascheiers** fijne chocolade, gematige prijzen.

Met Kortrijk Foor, fijnste Amandelbrood.
Speculatie, Nougat en Brugsche Achtjes.
Kortrijksche Biscuiten, Zoetelijk.
Chocolade van 't merk, *Patrons Patissiers.*
Milka Suchard, Gala Peter.
Hollandsche Hopjes. Rademakers met de Kroon

FABRIEK VAN SUPERPHOSPHATEN, SCHEIKUNDIGE VETTEN EN KUNSTGUANOS.

Huis gesticht in 1876.

ACH. EEMAN, AALST.

Prijzen volgens samenstel. — Vraagt prijs-courant.
Samengestelde opgeloste Guano « DE ZON ».

GRONDSTOFFEN aan prijs van den dag : **Nitraat van Soda. Sulfaat van Ammoniak, Superphosphaten, Nitraat van Potasch, Sulfaat van Potasch, Chloorzuur. Potasch, Kaïniet, IJzerslakken (Scories). Plaaster, IJzersulfaat. Phosphaat Bernard, Magnesium, Kopersulfaat (blauwen aluin) 98/99 zuiver, Vergruizers Vermorel, Eclair n. 1.**

Kroniek van Kunst en Kennis.

Over Vlaamsche Beweging.

Vlaanderen's tweetaligheid in 't verleden.

Uiterst leerzaam en welsprekend is het boekje onlangs daarover door Pater Stracke S. J., in 't licht gegeven en dat wij ter lezing aanbevelen aan allen die in den Vlaamschen Kultuurkamp belang stellen.

Uit den inhoud van dit schriftje en uit de feiten en beschouwingen, welke wij daaraan toevoegen, hoe onvolledig ook, blijkt reeds dat het een dwaling is te beweren dat de verfransching in vroegere eeuwen even groot was als heden.

Het gebruik van het Fransch in Vlaanderen tijdens de verleden eeuwen is niet te loochenen. De invloed van de Fransche beschaving en diensvolgens van de Fransche taal, namelijk gedurende de twee glanstijdperken in Frankrijks geschiedenis: de 12e-13e eeuw en de 17e-18e eeuw, strekte zich uit over alle beschaafde landen en niet het minst over ons land, dat door ligging en betrekkingen meer dan anderen voor dien invloed open lag. Maar tusschen de zoogenaamde toenmalige verfransching en de hedendaagsche ligt een hemelsbreed verschil.

't Is waar dat voorheen onze vorsten door afkomst of opvoeding dikwijls Fransch waren, dat onze bisschoppen in Waalsche of Fransche steden: Terenburg, Doornijk, Kameryk, Luik, gevestigd waren en dat ze aan hun hof, in hooger betrekkingen, in officieële stukken voor hooger bestuurszaken veelal het Fransch gebruikten; maar men vergete niet dat die land- en kerkvoogden, de taal van hun Vlaamschsprekende onderdanen machtig waren en met hen die taal spraken. Zoo lezen wij dat, van de 11e eeuw voort, de bisschoppen van Terenburg moesten bekwaam zijn om de twee in hun bisdom gebruikte talen te spreken. En werd Godfried van Bouillon niet aan het hoofd van den eersten kruistocht gesteld, onder meer omdat hij het Dietsch en het Romaansch machtig was? Was hertog Jan van Brabant niet een veerdig Dietsch dichter? De Burgondische hertog Karel de Stoute en de Fransche prins-bisschop van Luik, Lodewijk van Bourbon, spraken Vlaamsch tot hun Vlaamsche onderdanen. De Waalsche stad Luik voerde haar briefwisseling met Keulen in het Dietsch. Zijn die voorbeelden, die we zouden kunnen vermenigvuldigen, niet veelzeggend?

Wat den adel betreft, zeker waren er velen die het Fransch als tweede taal bezigden, maar over 't algemeen was hun omgangstaal hun Dietsche moederspraak. Daarvan levert de Middeleeuwsche literatuurgeschiedenis, die wel vooral beschavings-geschiedenis is, het beste bewijs op. Vele edelen, als Hendrik van Veldeke, Hordewych van Antwerpen, Jan van Nulu, enz. schreven dichtwerken in 't Vlaamsch. Al de letterkundige gewrochten uit dien tijd, door edelen, burgers en geestelijken geschreven, tot hen gericht en door hen bewaard, zijn Vlaamsch; van Fransche is weinig of niets te vernemen. Nog voor 1508 is het bevonden dat in de kloosterbibliotheek der Rijke Claren te Gent, benevens de gewone Latijnsche bijbels en getijdenboeken, niets anders voorkwamen dan Vlaamsche werken in dicht en ondicht; niet één Fransch boek of handschrift was daar aanwezig. Een bewijs dat die *vrouwen*, allen van rijke familie, door en door Vlaamsch waren en geen behoefte hadden aan Fransch lectuur. 't Is ook waar dat de adel dikwijls zijn kinderen naar Frankrijk of Walenland zond om er Fransch te leeren. Was dat niet juist omdat ze in Vlaanderen zelf daartoe geen voldoende gelegenheid vonden. Zou zulke uitwijking heden nog reden van bestaan hebben? Voegen wij daaraan toe dat ook het omgekeerde geschiedde: dat de Walen hun kinderen naar Vlaanderen zonden om er Vlaamsch te leeren.

Indien de burgerlijke aristocratie, die een tijd lang in onze Vlaamsche gemeenten de macht in handen hield, uit praalzucht en castegeest, het Fransch als bestuurtaal gebruikte, dat heeft voorwaar niet lang geduurd. De zegepraal der klauwaarts in 1302 was ook de zegepraal van de volksmacht en diensvolgens van de volkstaal door geheel het Vlaamsche land, en van dan voort is het gebruik van de volkstaal overwegend geweest in het openbaar leven. Dat getuigen de overgebleven schriften uit het verleden. Behalve sommige officieële stukken, waarvan we hooger spraken, is de taal van 's lands wetten en plakkaten die tot het Vlaamsche volk gericht zijn, is de taal van gewestelijke en plaatselijke besturen, hoofdzakelijk, zooniet uitsluitend, Vlaamsch. Gaat in het archief van gelijk welke Vlaamsche stad, onderzoekt er de registers en oorkonden: rekeningen, wetten en costumen, keuren en resolutiën, dat wil zeggen de besluiten en verslagen van den toenmaligen gemeenteraad, de boeken der weeserie, en armenkamer, de rechterlijke uitspraken en processen, enz., alles is er Vlaamsch. Wanneer na het verdrag van Aken (1668) een aantal West-Vlaamsche steden bij Frankrijk werd ingelijfd, poogde Lodewijk XIVe het nieuwe wingewest te verfranschen. In 1684 liet hij een plakkaat uitveerdigen waarbij de magistraten verplicht waren te procedeeren in de Fransche taal. Hiertegen kwamen « Baljunw ende schepenen van de zaal ende Casselrye van Yper » krachtdadig op en deden uitschijnen hoe ongerijmd de genomen maatregel was, daar het gebruik der volkstaal door iedereen wordt beschouwd « als het duurbaarste, het natuurlijkste en ook het oudste aller voorrechten ».

Dat is voor het bestuur. Een volgende maal zullen we wijzen op het taalgebruik in den gewonen omgang onder burgers, zoowel in 't openbaar als in het huizelijk leven.

Intusschen laten deze enkele voorbeelden en losse aanteekeningen ons toe een blik te werpen op den taaltoestand in vroegere eeuwen en dezen te vergelijken met de verfransching in de laatste eeuw.

Vlaskroniek

HET ENTREPRISEWERK LANGS DE LEIE.

NOG EENE ANDERE KLOKKE.

Ik heb met groote belangstelling uwe beide artikelen gelezen over « Het entreprisewerk langs de Leie » en zou over dit onderwerp eene *derde* klok willen laten hooren, te weten : eene ondervinding van meer dan veertig jaren.

De eerste geachte schrijver zegt « dat het entreprisewerk gerust een der ergste misbruiken bij de vlaswerkers mag genoemd worden » en stelt vast « dat het nadeelig is voor de werklieden, schadelijk voor de patroons en doodend voor de nijverheid. »

De tweede integendeel zegt : « Wanneer patroon en werkman, elk van zijnen kant, redelijk en eerlijk zijn, dan staat het entreprisewerk ver boven het daghuurwerk te verkiezen. »

Wat is nu de antwoord daarop der ondervinding ?

Aan den eersten schrijver zegt zij : Het is waar, het entreprisewerk is doorgaans vele gebrekkiger dan het daghuurwerk ; want gewoonlijk wordt het niet gedaan met de noodige zorg en oplettendheid : dus verlies, zooals gij zegt, van de waarde der opbrengst.

Maar voor wat aangaat de vraag hoe het mogelijk is dat sommige vlasbazen kunnen voorstaanders zijn van het entreprisewerk, de schrijver van het tweede artikel moet hem reeds overtuigd hebben dat zijne eigene antwoorde hierop teenemaal ongegrond was en dat de afslag op 't gezwingelde vlas hier voor niets kon tusschenkomen. Wat mag dan de reden zijn ? Eenvoudiglijk deze, dat zulke vlasbazen, van *twee kwalen*, gelijk men zegt, de minste kiezen. Anderen ook misschien, omdat zij meenen op deze manier, de beste vlaswerkers te krijgen.

Want inderdaad, het daghuurwerk is zoo peperduur geworden in verhouding met het gedane werk, dat het niet meer kan volhouden worden. Nemen wij tot voorbeeld het zwingelen. Volgens mijne zakboekjes van destijds zwingelden mijne schoonmakers uit brekelingen :

Van 1865 tot 1880	gemiddeld	30 tot 40	kgr.	daags.
» 1880 tot 1890	»	25 tot 30	»	»
» 1890 tot 1900	»	20 tot 25	»	»
» 1900 tot 1910	»	15 tot 20	»	»
Sedert 1910 tot heden	»	10 tot 15	»	»

voor eenen dagloon die geklommen is van 2 franken in 1865 tot 3.50 frank in 1912.

Dat men oordeele of er nog middel is in zulke omstandigheden voort te doen met daghuurwerk! En dat de schrijver van het eerste artikel, na deze opgave wel overwogen te hebben, zegge of het hem nog verwondert dat sommige vlasbazen eene reddingsplank zoeken in het « entreprisewerk », alhoewel, hoogst waarschijnlijk, deze daar niet te vinden is !

Aan den geachten schrijver van het tweede artikel, die het entreprisewerk zoo hemelhooge opheldert, moet ik zeggen : voorwaar, schoone « theorie » die gij uiteenzet, confrater (zoo gij waarlijks vlasfabrikant zijt) ; maar gij en hebt er voorzeker nooit de persoonlijke ondervinding van opgedaan, zoo wel, gij zoudt voorzeker het verschil kennen tusschen het « entreprisewerk » voor *eigen rekening* der kleinfabrikanten, en dit *voor rekening gedaan van eenen grooten baas*.

Ik zou hierover veel kunnen zeggen maar ik zal eindigen met deze enkele bestatiging : Al de vlasbazen die ik gekend heb en die op deze manier, 't is te zeggen door ploegen volk, hun vlas hebben laten in « entreprise » bewerken, zijn overal en altijd, als vlasbazen, ten onder gegaan.

NIEUW WETSONTWERP VAN VERZEKERING.

III.

Hoeveel te storten ?

Eerst mogen we voorenop de storting vaststellen voor het pensioen, storting die altijd vast blijft: namelijk minstens 6 fr, per jaar als het weekloon boven de 15 fr. gaat, en slechts 3 fr. per jaar verplichtend als het weekloon de 15 fr. niet te boven gaat. Maar dan is 't pensioen natuurlijk ook zoo groot niet. Met die storting moet een verzekerde die nu aan den ouderdom van 14-15 jaar begint, zijn pensioen van 1 fr. daags gemakkelijk bekomen aan 65 jaar.

Maar wat baat hem dit pensioen na 50 jaar te bekomen, als hij onderweg ziekte en gebrekkelijkheid tegenkomt die hem zelfs in de onmogelijkheid stellen zijn storting voort te zetten? 't Is dus ook noodig en nog veel meer dan voor 't pensioen, dat hij verzekerd zij tegen die twee rampen.

De bijzonderste vraag is dus nog: *Hoeveel bedraagt de verzekering tegen ziekte en vroege werkonbekwaamheid?* Vooraleer hierop te antwoorden, laat ons voorop doen opmerken dat de patroon hier ook een bijdrage moet storten van 2 fr. per jaar en per werkman voor de ziekteverzekering. Dat helpt de bijdrage van den werkman verminderen.

Voor de bijdrage van den werkman zelf moet men goed onderscheid maken tusschen de leden van onderlinge bijstanden en de anderen die storten bij de gewestelijke raden.

A) *BIJ DE GEWESTELIJKE RADEN.*

Dus voor die loonarbeiders, die, ofwel van geen onderlinge bijstand willen weten ofwel daarin niet kunnen aangenomen worden, stelt het wetsontwerp de bijdrage vast :

1) 12 fr. per jaar voor de ziekte-verzekering, als 't loon boven de 15 fr. gaat, of 6 fr. met een loon beneden 15 fr., maar dan is de vergoeding ook maar van 0.50 fr. daags in geval van ziekte.

2) 6 fr. voor de verzekering tegen gebrekkelijkheid, en deze blijft altijd dezelfde omdat de vergoeding ook 1 fr. daags blijft.

Dus te zamen: of 18 fr. voor de werklieden die wekelijks boven de 15 fr. winnen, of 12 fr. beneden de 15 fr. weekloon. Dat maakt te zamen met de storting voor 't pensioen, of 24 fr. of 15 fr. 's jaars: 't zij 2 fr. of 1.25 fr. te maande.

B) *MAAR VOOR DE LEDEN DER ONDERLINGE BIJSTANDEN*

staan de zaken veel beter. Het wetsontwerp moeit hem hier met geen stortingen: 't Is de onderlinge bijstand zelve die vast mag stellen hoeveel zijn leden moeten storten. — Kan hij zijn zaken doen met kleine bijdrage, hij mag; moet hij wat verhoogen, hij is er vrij toe. Doch altijd moet hij zien zijn verplichtingen te kunnen vervullen tegenover zijn leden in geval van ziekte of vroegtijdige werkonbekwaamheid. 't Zal hier dus van groot belang zijn rappe bestuurders te hebben en rechtschapen wijkmannen of toezieners die goed uit hun oogen zien.

Hierover nu eenige vraagskens:

1) *WELKE BIJDRAGE?*

Men dient vooruit wel te bemerken: hoe meer men stort, hoe meer de Staat toeduwt, want zijn toelagen zijn gerekend per frank bijdrage: zoo bijv. voor de ziekte: 0.25 fr. per gestorte frank tot aan 12 fr.

Nu kunnen we stoutweg reeds bepalen dat er voor beide verzekeringen tegen ziekte en gebrekkelijkheid geen 18 fr. noodig zijn, gelijk bij de gewestelijke raden. Immers de hoogste bijdrage moet bij de gewestelijke raden te betalen zijn, omdat daar de grootste gevaren te dragen zijn. Want, terwijl de ziekenbeurzen vrij zijn een keuze te doen en maar de leden te aanveerden die zij wil, moet de gewestelijke raad iedereen aanveerden.

Voorzeker is 12 fr. in plaats van 18 ruim voldoende en dat zou dan nog maar 18 fr. te zamen maken met de 6 fr. voor pensioen; zij 1.50 fr. te maande.

Doch tegenwoordig doen het onze onderlinge bijstanden reeds met veel min. Wij moeten er echter bijvoegen dat zij in de meeste plaatsen te weinig vragen van hun leden, om treffelijk te kunnen bestaan en treffelijk de geneesheeren te betalen, zonder altijd te steunen op de liefdadigheid hunner eereleden.

Als we daarvan rekening houden, als we daarbij nog in aanmerking nemen dat de ziekenbeurzen veel meer leden zullen tellen dan tegenwoordig en dat ze nu eindelijk in de Staatstoelagen wel minstens op den zelfden voet der geitenbonden zullen behandeld worden, dan durven we volgende bijdragen voorstellen:

7 fr. tegen ziekte en 2.60 tegen gebrekkelijkheid. Dus SAMEN met de 6 fr. voor 't pensioen : 15.60 fr. of 0.30 fr. TE WEEK, en dit voor alle loonarbeiders. Willen de ziekenbeurzen dan nog een onderscheid maken voor kleine en groote loonen, ze kunnen het daarop regelen.

2) *IS DAT MOGELIJK?*

't Spreekt vanzelf dat zulks wel mogelijk is voor een werkman of vrouw die een hoog loon verdient. Heeft men echter te doen met een laag weekloon, waarvan de arbeider niets kan sparen, dan moeten we hier doen aanmerken dat zijn eenig bestaanmiddel nog beter dient verzekerd te worden tegen ziektegevaar, dan bij een werkman die genoeg wint om een spaarpot te maken voor de slechte dagen. Valt het zwaar, 0.30 fr. verzekering te betalen, 't valt nog veel zwaarder geen cent inkomen te hebben in geval van ziekte; en van twee kwalen is toch de minste te kiezen.

Er valt hier ook van den eersten keer gedaan te maken met het vertelselken dat al de leden van een werkersgezin moeten verzekerd zijn. Men kwam er alzoo toe de volgende cijfering te maken: een werkersgezin met vader en moeder en 4 kinders dat maakt 6 maal 24 fr. 's jaars of 144 fr. 's jaars!! Ja! De vermenigvuldiging is juist! Maar 't is een kluchte die hier niet te pas komt. Want vooreerst, er zijn geen 24 fr. te betalen per hoofd, maar hoogstens volgens ons voorstel 15.60 fr. En bovenal in het aangegeven geval zal er bijna altijd maar 1 loonarbeider zijn: de vader; en dan is er niet 6 maal, maar slechts eenmaal 15.60 fr. te betalen.

Zijn er echter velen in een huisgezin die moeten verzekerd zijn volgens de wet, 't is een teeken dat er ook velen zijn die loon verdienen, en 't kan er dus nog veel gemakkelijker van af, dan in de huisgezinnen met één geldwinner, en deze laatste zullen altijd de lastigste zijn.

Wij moeten hier in die zaak rekening houden met de bloote en de nuchtere werkelijkheid en daar doet de ondervinding ons besluiten dat de voorzienige werkman reeds nu lid is eener ziekengilde, terwijl de andere geen geld over hebben voor nuttige verzekering omdat ze 4 of 5 maal meer noodig hebben voor gansch nutteloos en schadelijk bierverbruik! Als men eerst in Belgie meer dan 200.000 herbergen, en 3500 brouwers moet doen leven, dan kunnen we 't nogal gelooven dat er geen 30 centiemen wekelijks afmag voor de allernoodigste verzekeringen !!!

Zou men de bijdrage van den patroon niet moeten verhoogen?

Wel! Rechtuit gesproken: Neen !

Onder den drang der verplichtende verzekering zullen de loonen wel een weinig stijgen, en wij zien liever den werkman betalen van zijn verhoogd loon dan den patroon onder den dwang eener wet.

Daarbij men moet altijd voorzichtig zijn met de lasten op de inlandsche nijverheid die hard te kampen heeft tegen de naburige groote mogendheden. Er is hier een kwestie van groot belang in 't spel. Wij hebben immers twee soorten van kapitalen: kapitalen die de inlandsche nijverheid doen draaien en dus werk en welstand aan onze werklieden bezorgen; maar er zijn ook veel Belgische kapitalen die de inlandsche nijverheid niet beïnvloeden, hetzij ze zuiver grondkapitaal zijn zonder eigen loonarbeiders, of hetzij ze in buitenlandsche nijverheid belegd zijn. Is 't nu wel recht de meeste lasten te leggen juist op die kapitalen die aan ons land meest welstand geven, en de andere te laten vrijschieten? — Daarom zouden we eerder van 't volgend gedacht zijn: als er iets dient te verhoogen, dan zouden 't moeten de bijdragen zijn van den Staat, die zelf de noodige fondsen daartoe zou halen: bijv. uit een verhooging der erfenisrechten: aldus zouden alle kapitalen hun deel bijbrengen !

2) *EN DE VAKBEWEGING.*

Vele goede werkers en overtuigde syndikalisten blijven het grondbegin der verplichting vijandig omdat ze daaruit een achteruitgang vreezen der ernstige vakbeweging.

Bij een eerste opzien schijnt die vrees wel gegrond. Nog weinig diep zitten de vereenigingsgedachten in ons volk; en, als de werkman nu reeds 25 centiemen betaalt in zijn syndikaat en dan nog 30 centiemen voor de 3 verzekeringen, 't valt te vreezen dat hij het niet verplichtend syndikaat laat schieten voor de wetsverplichting der verzekering.

Doch in Duitschland, waar men een veel sterkere verzekering heeft ingebracht, geeft de uitslag een verhooging der vakbeweging aan. Die tot nog toe onverschillig en onvereenigd bleven, wierden eerst door de verplichte verzekering gedwongen vereenigden en kregen daar den smaak der vrije syndikale vereeniging.

Dat is ten andere niet te verwonderen voor verstandige werklieden! Zij moeten maar een oogenblik nadenken om het volgende te vinden: De nieuwe verzekering legt nieuwe lasten op; maar die lasten vallen op het loon; 't is dus meer dan ooit het loon dat moet verzekerd worden! En hoe wordt het verzekerd, tenzij door de macht der vereeniging; 't is dus nog meer noodig dat de werkman bijtrede bij de vakvereeniging om gemakkelijker zijn bijdragen te kunnen inwinnen.

Ons besluit mag nu kort zijn: meer dan ooit is het noodig ons volk verstandig te maken, *te ontwikkelen in stevige standsorganisatie*, in ernstige werkliedenbonden, waartoe iedereen die kan, het zijne moet bijdragen. Met onverstandigen en kortzichtigen is er niets uit te meten !

Meer dan ooit is 't noodig *dat vakbeweging en onderlinge bijstand veel meer hand in hand werken :* ze zijn er beiden broodnoodig, maar ze moeten dan ook door samenwerken elkander kennen en elkander steunen, niet elk het laken langs hun kant trekken !

Meer dan ooit is 't noodig dat ook de Staatsmacht helpe alle hinderpalen uit den weg ruimen die ontwikkeling en voorzienigheids-gedachten tegenwerken. Eerst en vooral *door bestrijding van het drankmisbruik.* Aan onze ministers en kamerheeren in te zien dat die wet der verzekeringen moet gepaard gaan met een serieuse wet tegen 't drankmisbruik. Naar den weerlicht met de laatste wet van achter den vieren, die door den minister zelf in 14 dagen tijd op haar hoofd gezet wierd om te believen aan eenige heeren brouwers !! Een andere in de plaats, heel kort en doeltreffend : geen nieuwe herbergen meer, aan geenen prijs, en alle uitscheidende en geslotene, uit en gesloten voor altijd ! » Anders is heel die schoone verzekeringswet nog geen half werk.

—»o«—

BEMERKING. — De verdere schikkingen der wet, die de pensioenen betreffen, zijn klaar genoeg gegeven geweest in de eerste uiteenzetting, in 't nummer van 2 Februari, om hier niet meer te moeten herhaald worden.

De Nederlandsche Veehandel met België.

De Nederlandsche handel in rundvee met België was de twee vorige maanden niet zoo belangrijk als naar gewoonte. Het is een opmerkenswaardig verschijnsel, dat de veehandel met België in de maanden Januari en Februari ieder jaar meer en meer in belangrijkheid afneemt.

In de vorige maand verzond men naar België 170 stieren, die een gemiddeld gewicht hadden van 465 kg. en 375 ossen, die door elkander 511 kg. wogen.

De handel in vette kalveren was in de vorige maand wegens den grooten aanvoer van inlandsche kalveren op de Belgische markten niet zoo levendig als gewoonlijk. Toch werden, hoofdzakelijk naar Antwerpen, 559 kalveren verzonden.

Veel vraag was er naar koeien voor de vetweiderij. Daarvan kwamen er 1569 uit Nederland.

Ook gingen de grenzen over 3330 kg. versch rundvleesch, 120.486 kg. spek, hammen en worsten, 40.119 kg. vleeschkonserven, 188 kg. dood gevogelte en 5782 kg. dood wild. Aan kippen en hanen 17.632 kg., aan duiven 1651 kg. en aan ander levend gevogelte 30.353 kg.

In Februari gingen naar België 2067 schapen, tegen 4472 in de maand Januari. Naar lammeren was weer veel vraag. In de provinciën Friesland, Drente en Gelderland werden door Vlaamsche kooplieden 4074 lammeren opgekocht en tegen een invoerrecht van 1 frank per stuk in België ingevoerd.

ziehier welke feestelijkheden er zouden op voorkomen :

Een *Bestendige Prijskamp* van uitwendige *versiering der voorgevels* van de huizen bij middel van planten en bloemen.

Eene of meer kostelooze uitdeelingen van planten en bloemen zouden gedaan worden, bestemd tot de uitwendige versiering der werkmanswoningen.

Verscheidene *Concerten* zouden door voorname muziekmaatschappijen gespeeld worden en — zoo mogelijk — ook eene reeks *Beiaard-Concerten* door de beste beiaardspelers des lands.

Eindelijk en vooral, twee ophefmakende *Paardenfeesten.* — De eerste, rond half-Juni, zou bestaan uit *Loopstrijden* voor burgerlijke rijders en twee *Militaire Loopstrijden*, voorbehouden aan de Officieren van het Belgisch Leger. Het tweede, rond einde Juli, zou bestaan uit eenen *Internationalen, burgerlijken en militairen Paarden-Prijskamp*, een feest dat veel ophef zou maken en dat eenen zeer grooten toeloop van vreemdelingen naar onze stad zou trekken.

NOG EEN POOS GEDULD ! — De « *Waarheid* » nam een artikel over uit « *Het Recht* » waar rechtstreeks tegen ons blad wordt gepolemineerd. In dit artikel, dat met vervolg in « *De Waarheid* » verscheen, zet een demokraat zijn theoriën uiteen. De brief van Leonce Du Catillon sloeg alreeds heel dit geschrijf aan duigen, met te toonen, niet wat de demokraten in theorie zijn, maar wel wat ze werkelijk en in de *praktijk* zijn, Er werd echter nog een artikel beloofd over de politieke houding der democraten bij de *kartels*. Eens ook dat artikel verschenen is, zullen we ons antwoord geven.

De Banque de Courtrai heeft merkelijk hare nrichting van brandkassen vermeerderd.

Van heden af biedt zij afdeelingen ter verhuring aan, ten prijze van 10 fr. per jaar.

Georges Feys, chirurgijn-tandmeester achter den tribunaal, is alle dagen te raadplegen van 8 tot 17 ure. Den Zondag morgen ook.

Priesterwijdingen.

Z. H. Mgr Waffelaert heeft heden Zaterdag de volgende wijdingen toegediend :

Arrondissement Kortrijk.

E. H. H. H. Vromant, Kortrijk, priester.
O. Hanssens, Wevelghem, diaken.
A. Quartier, Cuerne, id.
A. Delneste, Reckem, onderdiaken.
G. Bouchery, Meenen, id.
J. De Wispelaere, Kortrijk, id.
E. Vandendriessche, id., id.
A. Vanghest, id., id.

Rousselare-Thielt.

E. H. H. A. Lowie, Staden, priester.
C. Noppe, Ardoye, id.
G. Demeester, Rousselaere, diaken.
J. Flipts, id., id.
R. Verschuere, Thielt, id.
J. Delmarcque, Beveren, id.
A. Verhaeghe, Iseghem, id.
M. Vandermeersch, id., onderdiaken.
G. Messiaen, Ouckene, id.
G. Gysels, Rumbeke, id.

In den omtrek.

ARDOYE. — *Belangrijke en buitengewone occasie.* — Naar 't schijnt zal men in 't korte overgaan tot de publieke venditie van den trein die hier zou moeten dagelijks uit Gent te 8.29 uren toekomen. 't Wordt immers al stillekes een oud beestje, zoodanig sukkelachtig dat het sedert eenigen tijd regelmatig te 9 uren aankomt tot groot vermaak der reizigers, die dan met geen middels meer te Brugge geraken voor den noen.

Nu ! wij hebben treins genoeg ! Immers er komt daar seffens nog een achter.... *ten 1*, Mijnheere ! « Qu'est ce que je vous ?»

Ook zal men waarschijnlijk 's voornoens de statie sluiten: heel de handelsdienst kan immers gedaan worden *in het prachtig splinter-nagel-nieuw goederen-magazijn dat we ook te danken hebben aan de spoedige vrijgevigheid van het hooger spoorwegbestuur !*

De reizigersdienst kan verzekerd worden door den tram van 8 uren naar Brugge, langs Coolscamps, Swevezeele, Ruddervoorde, enz... en eindelijk... te Brugge! De kortste weg!!! En voor hen die hem missen of nog spoediger willen bediend zijn (ge vindt altijd haastigaards) zal gezorgd worden voor 'nen specialen automobieldienst!

— De genaamde Victor Riemaeker kwam Dinsdag avond, rond 10 uren, per rijwiel van Iseghem. Aan het gehucht de *Drie Beken* werd hij door drie kerels aangerand en erbarmelijk geslagen.

DEERLIJK. — Woensdag morgend, rond 8 uren en half, werd Martha Ameye, rond de drie jaar oud, overreden door eene bierkar, langs den steenweg van Waereghem. Het kind zal waarschijnlijk zijne wonden niet overleven.

EMELGHEM. — Een zeer geweldige brand, die denkelijk aan kwaadwilligheid moet toegeschreven worden, heeft Maandag nacht, rond 11 uren en half, de stallingen van de hoeve der weduwe Vermeersch, in asch gelegd. Al de staldieren konden gered worden.

De schade is door verzekering gedekt.

LEDEGHEM. — Dinsdag ll. kwam de zaak van de kiekendiefte bij Amand Beyls voor de rechtbank te Kortrijk. C. Messelis werd verwezen tot 2 jaar gevang en H. Messiaen tot 1 jaar, beiden met onmiddellijke aanhouding.

— Maandag avond vonden er eenigen hun vermaak met Henri Decock het gymnast te doen verrichten. De man, die 70 jaar oud is, verloor het evenwicht en kwam tegen den toog terecht. Hij werd deerlijk aan het linkeroog gekwetst, en door den geneesheer de noodige zorgen toegediend.

WEST-ROOSEBEKE. — Hector Nevejan, die door valsche beschuldigingen beticht was van brandstichting in zijn eigen magazijn den nacht van 18 tot 19 Februari, werd aanstonds bij zijne verschijning voor de kamer van inbeschuldigingsstelling te Gent in vrijheid gesteld en als niet vervolgbaar verklaard, op gelijkvormige aanvraag van het openbaar ministerie. Valsche tongen kunnen veel kwaad doen.

BURGERSTAND

ANSEGHEM.

Geb. — Michel Secember, dv. Remi en Romanie Viaene. — Josef D'hondt, zv. Francies en Maria Opsommer. — Cyriel Dejaegere, zv. Alois en Maria Glorieux.— *Huw.* Maurice Vervaeke en Elisa Dewaele. — August Delaere en Flora Feys.

Sterfg. — Emilie Beel, 35 j. vrouw Vandendorpe.

ARDOYE.

Geb. — Magdalena Sintobin, dv. Cyriel en Emma Vantomme. — Palmer Castelein, zv. Ernest en Alice Doom. — Georgetta Edebouw, dv. Jules en Maria Segaert.

Huw. — H. Deman, wever en Maria Cappelle, kantwerkster.

Sterfg. — August D'Hondt, 71 j. stovenmaker, echtgenoote van Louisa Vanslambrouck, Stafiestr.

BISSEGHEM.

Geb. — Josef Vancoillie, zv. Henri en Maria Verhamme. — Flora Catteeuw, dv. Ivo en Febronia Struyve.

Sterfg. — Josef Vancoillie, 1 d.— Adolf Coolsaet, 74 j. vlasw.

HARELBEKE.

Geb. — André Bleusé, Overleie. — Adolf Deprez, Ooste. — Alois Iserbyt, Staceghemsteenweg. — Anna Pouleyn, Deerlijksteenweg. — Martha Servaege, Staceghem.— Marcel Callewaert Ooste. — Maria Libeert, Overleie.

Huw. — Henri Desmet, fabriekw. en Elvina Vandenberghe.— Cyriel Coessert, plakker en Emma Opsomer, dienstmeid.

Sterfg. — Adolf Depraetere, landman, Overleie.

HOOGLEDE.

TROUWBELOFTE.— J. Vroman van Meulebeke en Elvira Ooghe.

Geb. — Ivonna Deblonde, dv. Jules en Herminia Depuydt. — Camiel Moyaert, zv. Désiré en Maria Vyaene.— Camiel Moyaert zv. Victor en Maria Brabant.

Huw. — K. Desmet en Victorina Spruytte, wed. V. Vandaele.

Sterfg. — Désiré Vancoillie, 66 j. echtg. van Louise Decommere. — Camiel Moyaert, 4 dagen.

INGELMUNSTER.

Geb. — Gerard en Gerarda Delaere, tweeling van Jules en Eulalie Declerck. — Dina Delaere, dv. Josef en Augusta Swauwaert. — Maurice Dewulf, zv. Henri en Elisa Hoste. — Georges Buyse, zv. Arthur en Emma Tanghe.— Henri Landuyt, zv. Med. en Maria Verbrugghe. — Henri Coeman, zv. A. en M. Delaere.

Sterfg. — Omer Beernaert, 5 maanden.

ISEGHEM.

Geb. — Eduard Vanbiervliet, zv. Arthur en Paulina Dornez, Noordkaai. — Maria Masschelein, dv. Cyriel en Theresia Verhamme, Lendeledestr. — Gustaf Vandommele, zv. Jeroom en Elisa Beernaert, Becelaershof. — Germain Vandaele, zv. Jan en Emma Vercruysse, Kortrijkstr. — Maria Vansteenkiste, dv. Cyriel en Elodie Wittouck, Mandelstr. — Josef Declercq, zv. Camiel en Anastasie Vermaut, Geete. — Germaine Casier, dv. Achiel en Elisa Vandenbulcke, Winkelhoek.

Huw. — Alidor Degryse, 21 j. kasseilegger en Martha Vandewalle, 19 j. borstelmaakster.

Sterfg. — Gabriella Hochepied, 6 m. de Pelichystr. — Josef Vens, 24 dagen, Slabbaertstr. — Maurice Dewaele, 9 m. Claerboutshof. — Bruno Velghe, 84 j. wed. van Pharailde Dekeyser, Gentstr. — Margaretha Deschryvere, 23 j. echtg. van Aimé Vens Slabbaertstr. — Josef Verkarre, 6 m. Couckelaerestr. — Karel Tack, 72 j. echtg. van Rosalia Bardoel Krekelmotestr.

KORTRIJK.

TROUWBELOFTEN. — Laurent Cottem, meubelmaker, Audenaerdeweg en Adolfina Vandenberghe, bobijnster, Pachthofstr. — Eduard Vanneste, kalandergast en Emma Leenaert, breidster beide Pluimstr.— Camiel Schoutteten, goudsmid, te Borgerhout voorheen te Kortrijk en Maria Allins, kleermaakster, Wandelingstraat. — August Viaene, rondventer, Velgenskoer en Malvina Decouttere, spinster, wed. van Oscar Faes, Bruggestr. — Oscar Cuvron, briefdrager, kleine St-Janstr. en Alice Germonpré, huishoudster, Parkstr. — Jaak Clarembaux, handelaar, te Larache [Marok] en Suzanna Depoortere, zonder bedrijf, Belfaststr. — Camiel Valcke, vlaswerker, te Bavichove en Maria Desmul, huishoudster, wed. van Gustaf Callens, Moorseelestr. — Gentiel Vandecasteele, dekkersgast, Sweveghemstr. en Rachel Eggermont, bobijnster, Klakkaersreke. — Edmond Huysentruyt, schildersgast, St-Antoniusstr. en Maria Vanlaeke, bobijnster, Staceghemstr. — Leopold Debrabander, bediende aan den ijzerweg, wed. van Stefania Vrielynck, te Brugge en Alice Bonheure, zonder bedrijf, te Brussel, voorheen te Kortrijk. — Albert Devlaeminck, hulponderwijzer, te Kortrijk en Maria Verfaille, huishoudster, te Marcke. — Alfons Vanlerberghe, brouwersgast te Dixmude en Maria Faes, diensmeid, te Poperinghe, voorheen te Kortrijk. — Alfons Lewyllie, gendarm, te Oostvleteren en Maria Evens, dienstmeid, te Kortrijk. — Josef Castel, handelsvertegenwoordiger, te Kortrijk en Margareta Sevens, zonder bedrijf, te Gent, voorheen te Kortrijk.

Geb. — Esperantia Vangheluwe, Marckesteenweg. — Florida Vervaeke, gehucht Kapelle-ter-bede. — Daniël Devos, Marckesteenweg. — Margaretha Martens, Deerlijkstr. — Gerarda Parmentier, Bruggestr. — Maurice Delbaere, Kapellestr. — Maria Vercruysse, Hovenierstr. — Ivonna Deceuninck, Marckesteenw. — Germana Nuytten, St-Denijsstr. — Marcel Teirlinck, Sint-Denijsstr. — Marietta Vandeleene, Elisabethdreef. — Robert Dumortier, Heulesteenweg. — Leo Benoit, Moorseelestraat. — Gabriël Christiaens, Ste-Annabeluik. — Albertina Libbrecht, Recollettenstraat.

Huw. — Gustaf Declercq, 20 j. dienstknecht, Volksplaats en Bertha Lampe, 19 j. spoelster, Staceghemsteenweg. — Maurice Samyn, 22 j. bereidersgast en Emma Demeyere, 21 j. fabriekw. beide Klakkaersreke. — August Houtteman, 27 j. stukkenplooier Marckesteenweg en Gabriella Geskiere, 28 j. spoelster, Herderstraat.— Maurice Vandecaveye, 21 j. pannenbakkersgast, Congoweg en Valentina Dubois, 20 j. weefster, Meenenstr. — Theofiel Vanhalst, 30 j. behangersgast, wed. van Emilia Verhelle, Meenenstraat en Zosma Ghys, 23 j. naaister, Kapellestr. — Joris Vanhalst, 21 j. behangersgast en Magdalena Declerck, 19 j. naaister, beide Meenenstr. — Achiel Delrue, 22 j. timmerman, Overleiestr. en Febronia Clarysse, 26 j. huishoudster, Veemarkt. — Jules Laebens, 32 j. kleermaker, Tuinstr. en Emilia Deschamps, 38 j. dienstmeid, Heilig Geeststr. — Albert Lepere, 26 j. wever, St-Denijsstr. en Bertha Vandewinckele, 22 j. bobijnster, St-Antoniusstr. — Karel Hœffel, 28 j. drukker, Gentsteenweg en Elfrida Sandra, 19 j. kleermaakster, Hovenierstr. — Camiel Colardyn, 22 j. meubelmaker, Herderstr. en Julia Duynslager, 21 j. naaister, Wijngaardstr, — Joris Pollefeys, 36 j. klakkenmaker, Kerkstr. en Maria Geirlandt, 37 j. dienstmeid, Kortesteenstr. — Julien Ryssaert, 28 j. dienstknecht, Hoogle Mosschedreef en Albertina Matton, 31 j. naaister, Veldstraat. — Frans Mauroy, 34 j. landbouwer, te Moen en Odila Vandeputte, 28 j. landbouwster, Kapelle-ter-bede.

Sterfg. — Irma Bekaert, 55 j. zonder bedrijf, Stovestraat. — Stefania Vroman, 68 j. huishoudster, wed. van Bruno Vandierdonck, Tuinstraat. — Debacker, mannelijk geslacht, Tuinstr. — Frans Dermaux, 82 j. zonder bedrijf, echtg. van Math. Pauwels, Roggestr.— Maria Landuyt, 69 j. kantwerkster, wed. van Pieter Matton, gehucht Ste-Anna, gehuisvest te Schuyffers-Capelle. — Coleta Brabant, 78 j. zonder bedrijf, Doornijkwijkstr. — Genoveva Ledens, 11 j. Gulden Sporenplaats, geh. te Russeignies. — Arthur Vandeginste, 41 j. nijveraar, echt. van Joanna Vanhoutte Groeninghelaan. — Felicien Dejaegere, 42 j. behanger, echtg. van Lisa Gheysens, Doornijkwijkstr. — Alfons Vervaeke, 44 j. kamslager, echtg. van Bertha Rousseau, Tuinstr. — Elisa Marnette, 3 j. Vaartstr. — Alice Desutter, 16 m. Fabriekkaai.

LENDELEDE.

Geb.— Paula Dejonghe, dv. Remi en Maria Laridon.— Blanca Lapauw, dv. Constant en Romania Vansteenkiste. — Clara Coussens, dv. Joannes en Maria Deconinck.

Sterfg. — Virgiel Langsweerdt, 2 j. — Hendrika Deloddere, 96 j. wed. van Frederic Callens. — Ida Vanhoutte, 94 j. wed. van Jan Kesteloot.

MOORSEELE.

Geb. — Marcel Lapeire, zv. Cyriel en Maria Demey.— Martha Couckuyt, dv. Achiel en Eugenia Vanwynsberghe. — Maurice Florquin, zv. van Achiel en Elisa Vantomme. — Cesarina Samyn, dv. Theophiel en Maria Asseau. — Palmer Louage, zv. Jeroom en Germana Huysentruyt.

Huw. — Arthur Seynhaeve, 27 j. van Ledeghem en Emilia Bruneel, 21 j. — Alois Deleu, 25 j. van Ledeghem en Julia Deprettere, 21 j.

Sterfg. — Julia Decouttere, 1 j. — Georges Daels, 15 j. — Angela Vandaele, 87 j. wed. van Leonard Gheysens.

OOST-NIEUWKERKE.

Geb. — Arseen Godderis, zv. Henri en Maria Cappelle. — Anna Vandoorne, dv. Cyriel en Maria Verstraete. — Leonia Depoorter, dv. Theophiel en Maria Muylle. — Hortense Huyghe, dv. Felix en Georgine Vanderhaeghe. — Petrus Lapere, zv. Omer en Maria Devoldere.

Sterfg. — Adriana Hoet, 7 j. — Guido Swaenepoel, 4 m. — Alois Demeulenaere, 68 j. echtg. van Rosalia Masschelein. — Maria Deceuninck, 1 j. — Maria Vervisch, 67 j. echtgenoote van Karel Vandeputte.

ROLLEGHEM-CAPELLE.

Geb. — Gerard Gouy, zv. Jules en Lia Kerckhof, Dorpplaats. — Julien Clarysse, zv. Jules en Louisa Vanbelle, Dorpplaats. — Maria Vanhaverbeke, dv. Petrus en Emma Devos, Geusschesmis. — René Kerckhof, zv. Amand en Maria D'Hert, Dorpp. — Lucien Rebry, zv. Camiel en Eulalia Boudry, Roobaert.

Sterfg. — Daniël Verstraete, 6 m. St-Janswijk.

WEVELGHEM.

Geb. — Henriette Corselis, dv. Josef en Helena Verhulst. — Martha Degraeve, dv. Cyriel en Maria Platteeuw. — Dina Baes, dv. Edmond en Alida Deryckere. — Paula Eggermont, dv. Ludolf en Zoë Bourry.

Sterfg. — Victorina Deprez 56 j. echtg. van Eduard Buyck. — Julia Noyez, 16 j.

MARKTEN VAN KORTRIJK.

12 Mei. — Witte tarwe, 20-50 tot 21-00 per 100 kilos; roode tarwe, 19-50 tot 20-00; rogge, 17-00 tot 17-50; haver, 20-00 tot 21-00; boonen, 23-00 tot 24-00; witte aardapp., 5-50 tot 0-00; roode aardappels, —— tot ——; boter, per kilo 2-70 tot 3-00 · eieren, de 26, 2-10 tot 2-20.

Koolzaadolie, per 100 kilos, 68-50; lijnzaadolie, 00-00, koolzaad, 32-50; lijnzaad, 28-50; koolzaadkoeken, 14-00 tot 15-00; lijnkoeken, 18-00 tot 19-00; sodanitraat beschikbaar Antwerpen, 27-00; ammoniak-sulfaat, 33-50; suikerijen, 13-50 tot 13-75; suikerijboonen, ——.

Veemarkt van 12 Mei.

Getal tekoopgestelde dieren 367. Prijs per kilo levend gewicht

39	ossen	1ste	0-98	2de	0-86	3de 0-74
122	veerzen		1-00		0-87	0-76
186	koeien		0-96		0-85	0-73
20	stieren		0-95		0-85	0-70

Vellemarkt van 16 Mei

Stieren	1-39 tot 1-41	Ossen	1-69 tot 1-71
Kalvers	2-16 tot 2-20	Veerzen	1-70 tot 1-72
Nuchtere	2 08 tot 2-12	Schapen	1-06 tot 1-10
Koeien	1-69 tot 1-71		

Vetmarkt.

Groot vet	0-83 tot 0-85	Niervet	1-03 tot 1-05
Klein vet	0-20 tot 0-30	Schapenv	0-70 tot 0-75

MARKT VAN ROUSSELARE.

13 Mei. — Oude tarwe, 20-00 tot 21-00; roode, 19-00 tot 19-50; rogge, 17-00 tot 17-50; haver, 20-00 tot 21-00; boonen, 22 50 tot 23 50; aardappels, 7-00 tot 7-50; boter per kilo, 2-80 tot 3-00; eiers per 25, 2-00 tot 2-10; koolzaadolie per 100 ilos, 68-50 tot 00-00; lijnzaadolie, 60-50 tot 00-00; viggens, 20-00 tot 40-00.

Suikerijboonen. — Beschik. wagon 13-50, schip 13-75; Mei-Juni, wagon 14-00, schip 14-25; groeite 1913, wagon 15-50 schip 15-75.

In 1 minuut stilt de **DENTINOL** totaal en voor altijd de tandpijnen, de hevigste abcessen en zwellingen. Laat geen tanden meer trekken. Een enkel gebruik van **Dentinol** zal ze zekerlijk genezen. Om genezen te zijn eischt den echten

DENTINOL

1.25 fr. het fleschje in alle apotheken.

Depots :

Kortrijk, Descamps-Terrière, Steenpoort, 8.
» Impe, Groote Markt.
» Hulpiau, Leiestraat.
» Deneus, Groote Markt.
Avelghem, M. Vancaemelbeke en R. Vermandere.
Meenen, Flipts, Rotiers en Boute.
Waereghem, M. Robberecht, J. Renson.

JUFVROUW

bekwaam in fransch en vlaamsch, voor bureel- en magazijnwerk, wordt gevraagd ter boek- en steendrukkerij J. Vermaut, Kortrijk.

Gemeente GITS.

Burgemeester en Schepenen der gemeente Gits brengen ter kennis dat op *Maandag 26 Mei 1913*, om 2 uren namiddag, ten Gemeentehuize alhier, onder voorbehoud van goedkeuring door de bevoegde Overheid, zal overgegaan worden tot de

Openbare Aanbesteding

der werken voor het vergrooten en verbeteren der KNECHTENSCHOOL en ONDERWIJZERESWONING te Gits.

De werken zijn geschat op **25 442** fr. **43** c^n^.
En de borgsom is bepaald op **1.500** fr.

De plans, bestek en lastkohier betreffende deze aanneming berusten in het Gemeentesecretariaat van Gits, alsook bij M. Hilaire Denys, bouwmeester, Delaerestraat, n^r^ 23, te Rousselare, waar men ze zal kunnen raadplegen en verdere inlichtingen en uitleggingen verkrijgen.

Exemplaren van het bestek en lastkohier zijn te bekomen ten Gemeentehuize van Gits en bij den Bouwmeester voornoemd aan den prijs van 2 fr.

De aanbiedingen moeten geschieden bij aanbevolen brief op zegel geschreven en gezonden worden aan de Heeren Burgemeester en Schepenen der gemeente Gits en ten laatste den *Zaterdag 24 Mei 1913*, ter post besteld.

De omslagen, de aanbiedingen bevattende, zullen daarenboven de woorden dragen : « Aanbod voor eene onderneming van openbare werken. »

Gits, den 8 Mei 1913,

Bij bevel : De Secretaris,
CH. VAN BIERVLIET.

De Burgemeester en Schepenen,
A. LIEVENS.

BREUKEN

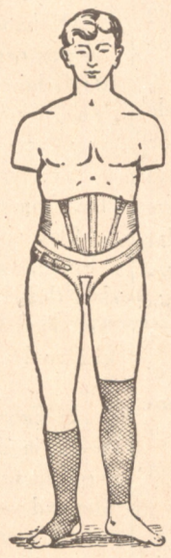

Volkomene gewaarborgde genezing, verdwijning en weerhouding van alle soort van breuk, gezwel, zakking en verplaatsing, door de nieuwe speciale regelbare toestellen van den specialen Breukmeester **DUMONCEAU. 21, Kooleurt aar, Brussel.** laatste uitvinding officieël bekend gemaakt, *brevet 242,644 van 24 Maart 1912.*

Heer DUMONCEAU, gediplomeerd specialist geeft kosteloos raad en uitleg van 9 tot 3 uren, te **Kortrijk** den vierden maandag der maand, in *Hôtel de Flandre,* (Statie)

NIEREN

De Nieren en Blaasziekten zijn de overeerschende kwalen van onzen tijd.

Zij zijn den oorsprong van eene ontelbare menigte aandoeningen en beroertens welke eene pijnlijke en gevaarlijke terugkaatsing hebben op al onze organen. 't Is bij ondervinding bewezen, dat die overdreven stoornis van maag, hart, blaas, ja zelfs van hersens bijna telkenmale toe te wijten is aan de ontsteltenis in ons zenuwstelsel voortgebracht door aanwezigheid van onzuiverheden en vergiften welke de verzwakte en gekwetste nieren niet meer kunnen uitdrijven

Dr Th. Fowler's Nierpillen, krachtdadig geneesmiddel, bijzonder bereid voor nier en blaasziekten, zijn gansch aangeduid om ons geschokt organism te herstellen en alzoo gevaarlijke inwikkelingen te voorkomen. Door het geneeskundig korps bevoegd verklaard, hebben **Dr Fowler's Nierpillen** ten gevolge hunner onfeilbare werking op nieren en blaas, door eene immer grooteren bijval, hunne werkdadigheid zien toewijden. Aangezien de namaaksels en onderschuivingen zonder geneeskundige weerde, welke men zoo wat overal vindt, kunnen wij onze lezers niet genoeg aanzetten zich wel te overtuigen dat men hun wel de echte **Nierpillen Afl uere** *voorzien van den groenen waarborgband met het handteeken van* **Dr Th. Fowler.**

PRIJS : FR. **3.50** DE DOOS.

Bijzonder te vinden te ;

Kortrijk : Apothekers Copermans, Hulpiau ; *Iseghem :* Apotheek Rodenbach ; *Rousselare :* Apothekers Vandewalle, Lybeer ; *Deynze :* Apotheek Vandekeere ; *Meenen :* Apothekers Bonte, Flipts ; *Mouskroen :* Apotheek Fonder; *Thielt :* Apotheek Vanderghinst.

MEN VRAAGT

Steksters van stad of van den buiten, voor broeken en vesten.

Thibau-Vandeputte, 61, Pieter Tacklaan, Kortrijk.

Bouwgronden te koopen

tot HEULE, wijk 5 Wegen,

langs den steenweg naar Kortrijk en langs de straat naar de statie aldaar.—Voordeelige bespreken.

Extra schoone gelegenheid tot het uitoefenen van alle handels, of voor prachtig buitengoed.

Zich aanbieden bij DESIDERIUS BETTENS, zaakhandelaar te Kortrijk.

MEUBELS SPIEGELS STOVEN

Huis van vertrouwen

V. HAP-DE BRUYNE

38, O. L. Vrouwstraat, Kortrijk

Specialiteit van Engelsche Bedden.
Alle soorten van Meubels, Spiegels, enz.
Matrassen van af 17.00 fr.
GROOTE KEUS VAN STOVEN.

Gemak van betaling op aanvraag.

Wilt ge waarlijk gezond zijn.

Begeert ge rap en voor altijd genezen te zijn van *uitslag, puisten, katrienwielen, klieren, blazekes, eczema, droog* en *nat zilt, baard ziekte,* verouderde *aderspatten, leelijke beenen* of van alle mogelijke *velziekten,* neemt zonder uitstel met het aankomen en het afvallen van 't blad de vermaarde flesch **Bloedzuivering** *De Bie,* die zonder feilen en op korteren tijd dan gij wel denkt, alle deze kwalen doet verdwijnen.

Prijs van de flesch fr. **1-25.**

Tandenbalsem : *De Bie,* verdrijft op een oogwenk de razendste tandpijn *zonder* het tandvleesch te *verbranden* en daarbij 't is geen vergift.

Proefflesch je fr. 0-30 met den post fr. 0-35

Maagpillen : *De Bie,* uitstekend tegen slechte spijsverteering, hoofdpijn, bloedarmoede, flauwte, zuur, galle, geel, vuile mond, waters enz.

1 frank de doos van 30 pillen. Per post fr. **1-05.**

OPGELET. — Deze specialieten zijn *alleen* te bekomen in de apotheek *DE BIE,* Rijsselstraat, 32, *(bij St-Michielskerk), Kortrijk.*

Huis HENRI DESMET

Leiestraat, 30, Koornmarkt, 1

KORTRIJK

Slaapkamers, Eetzalen, Salongarnituren, Engelsche bedden, Bureaux américains, Zetels, Matrassen, Stoelen, Gordijnen, Stoors, Brise-vues, gewatteerde spreien, Edredons Wolle sargiën.

Groot keus. — Goedkoop.

OUD-SOLDATEN !

vilt gij uwe militievergoeding voor te trouwen of onderstand :

WORDT GIJ VERVOLGD

Correctionneel of koophandels rechtbank, moet gij wettelijk scheiden, hebt gij koopwaren geleverd of geld geleend en kunt gij het niet terug krijgen, moet gij erven, enz.

WENDT u voor beiden tot **MATHYS, Zandberg, 8 GENT.**

Raad kosteloos van 8 tot 11 uren en van 3 tot 6 uren. Postzegel van 0,10 voor schriftel. inlichting.

ELECTRICITEIT

Onderneming van Licht, Dynamos, Motoren Ventilatoren, enz.

CENTRALE VERWARMING.

Warm water en Stoomverwarming.

F. Van den Bulcke & Zonen

Overleiestraat, 54, Kortrijk.

BLONDEEL Gebroeders

Loodgieters, Zinkbewerkers

Gezondheidstoestellen en Leidingen

Werkhuis speciaal ingericht voor werken van fabrieken en nijverheidsgestichten.

SPOEDIGE BEDIENING

Werkhuizen en Bureel : St-Janstraat, 41 Kortrijk.

E. Castaing-Lepère

« IN DEN BAROMETER »

12, GROOTE MARKT, KORTRIJK

tusschen het *Damberd* en den *Bodega,*

waar gij eene bijzondere keus zult vinden van allerlei brillen en neusnijpers, nauwkeurig aan het gezicht toegepast, van 1 frank af en verwisseld tot volledige voldoening.

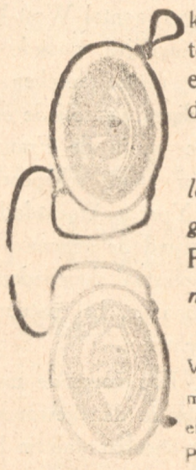

Groote keus van stalen, nickelen, zilveren en gouden BRILLEN *en* PINCE-NEZ *aan uitnemende lage prijzen.*

Specialiteit van Barometers, Verrekijkers, Jumellen, Thermometers voor Brouwerijen en Melkerijen. Alle slach van Pekels, Waterpassen, Vergrootglazen, Draadtellers, enz. enz.

Vraagt bij **Marin VAN HOUWE**

APOTHEKER-SCHEIKUNDIGE

Noordstraat, 26, Rousselare

Telefoon N° 102

de vermaarde ATTAQUE-OLIE (elixir anti-apoplectique) uitgevonden door Doctor Gekiere van Hooglede en later bereid door Doctor Andries van Hooglede. Onfeilbaar middel tegen beroerten of attaquen.

Iedereen die aan bloedopdrang gevoelig is, moet dit krachtig geneesmiddel in huis hebben.

Eenige depositaris : MARIN VAN HOUWE.

Prijs : 2.50 fr. de flesch.

HET ROODE KRUIS

BIJ

Achille Lybeer

Apotheker-Scheikundige

Statieplaats, ROUSSELARE

Telefoon 206.

Ongetwijfeld is **Amigrainal** de beste remedie om de wederspannigste TAND- en HOOFDPIJN te verdrijven. Wonderbare en talrijke genezingen worden er door bekomen. 10 minuten zijn voldoende. Bevat niet de minst maagkrenkende stof en mag genomen worden naar beliefte.

Zeker, gemakkelijk en spoedig.

1 fr. de doos van 7 cachetten.
2 fr. » 16 »

De gezondheidspillen

VIVA

Beste doelmatig middel tegen gal en slijmen. Onmisbaar voor slechte spijsvertering, verstoptheid, draaiingen in 't hoofd, leverziekten, attakken, zwaarmoedigheid, rhumatism, keerjaren der vrouwen, enz.

Prijs 0.75 de dóos. In 't bereik van eenieder. *Goedkoop maar onschatbaar.*

Mistrouwt u van eene slepende verkoudheid die kan gevolg geven aan bronchiet en tering. **De BORSTPILLEN** van ACHILLE LYBEER zijn daartegen het meest geprezene middel. Zij verdrijven hoest, fluimen, heeschheid, alle ziekten der luchtpijpen.

Met ieder doosje bekomt men eene genezing

Gevallen waarbij men den moed verloren had en bijna voor ongeneesbaar aanzien waren, wierden geholpen door deze wonderbare pillen. Prijs 1.50 fr. de doos.

Deze uitmuntende remediën worden per terugkeerende post verzonden tegen mandaat der weerde en opleg van 5 cent. voor port.

MOEDERS. indien gij de gezondheid uwer kinders betracht, gebruikt geen andere

WINDOLIE

dan deze vervaardigd door den Apotheker-Scheikundige VANDE WALLE.

Deze Windolie zonder anijs bereidt, vervangt zeer voordelig de Slaapsiroop, zonder den nadeeligen invloed dezer laatste op de hersenen der kinderen teweeg te brengen, stilt oogenblikkelijk de felste buikpijn der kinderen en lost onmiddelijk de winden.

Prijs : De flesch 1.00 fr.; de halve flesch 0.50.

Wordt ook in mindere hoeveelheid besteld.

Vraagt raad aan honderde moeders van Rousselare en omliggende gemeenten die ze reeds uitsluitelijk gebruiken en allen zullen er u met denzelfden lof van spreken.

Alleenlijk te verkrijgen bij den

APOTHEKER-SCHEIKUNDIGE

FRANZ VANDE WALLE

9, NOORDSTRAAT, 9 (dicht bij de Groote Markt),

ROUSSELARE — Telefoon 175

Plaag der Hoenders

De plaag begint schielijk met eenen gelen of grasgroenen mest. De kam verdooft en op eenige dagen sterft de hen. De levers zijn gewoonlijk gezwollen, geplekt of verrot.

Het gebruik der POEIERS van VANDE WALLE belet het leggen niet en voorkomt de ziekte in geval van besmetting op de omliggende hofsteden.

Worden ook gebruikt tegen : Snot, Tering, Pokken en alle besmettelijke ziekten.

Prijs : 1 frank de pak.

Bereid door den Apotheker-Scheikundige

FRANZ VANDE WALLE

In dezelfde Apotheek zijn te verkrijgen : *Bijzondere bevruchtende Poeiers, Longpoeiers, Melkpoeiers, Zulveringpoeiers,* enz. voor koeien en peerden, en die altijd met een goeden uitval bekroond zijn.

De Borstbalsem Vande Walle

geneest overal de meest gevreesde **Verkoudheden** en **Vallingen.**

Prijs : de flesch 1.50 fr.

Alleenlijk verkrijgbaar in de welgekende apotheek

Franz VANDE WALLE

Noordstraat, ROUSSELARE. Tel. 175

SCHOON HAAR

Echt, geen geverfd, gewaarborgd niet verbleeken. Tressen en allerhande modewerk.

Men aanveerd ook uitkamsel om te verwerken.

August en Marie FEYS

Ooststraat, 103 — St-Michielsplaats, 4

ROUSSELARE.

Uitgelezen middels tegen 't grijs haar van af 1.25 fr.

TANDENBALSEM

VAN

HET ROODE KRUIS

geneest oogenblikkelijk de hevigste pijn voortkomend van holle tanden. Ook durf ik zonder vrees de aanhoudende werkdadigheid en de uiterst wonderbare uitslag van mijn produkt waarborgen. Deze specialiteit heeft niet enkel een onmisbaar uitwerksel, maar is daarbij zoo onfeilbaar dat ik bereid ben 5 fr. te betalen bij ieder geval van mislukken. Zulke ernstige waarborg geef ik slechts omdat ik zeker ben dat mijn *Tandenbalsem* nooit zijn doel mist. — Prijs : 1.25 fr.

Bereider : ACHILLE LYBEER, *apotheek Het Roode Kruis, Statieplaats, Rousselare.* Telefoon 206.

Het fleschje wordt verzonden tegen mandaat van 1.30 fr.

DE MAAGZIEKTEN

Wat is eene maagziekte ?

Eene maagziekte is eene ware besmetting van de maag, het is eene maag die de spijzen niet goed meer verteert, het is een algemeen ongemak vergezeld van oprispingen, zwaartegevoel, zuur, draailingen, hoofdpijnen, zwellingen, gassen, stikkingen, hartkloppingen, slaperigheid en afgematheid, bijzonderlijk na het eten. Het is een zenuwachtige toestand der maag, die krampen veroorzaakt, kolijken, brakingen, slechte spijsvertering, pijnen in den rug, den buik, tusschen de schouders ; nachtmerrie, slapeloosheid, droefgeestigheid, gevoel van droefheid, ontmoediging, neerslachtigheid en zwarte gedachten.

Het is een diepen ommekeer van het geheele gestel, het is een pijnlijke en ondragelijke toestand. Er bestaat slechts een waar geneesmiddel dat ten volle de maagziekte kan genezen, dit zijn de Poeiers de Cock, omdat de Poeiers de Cock de maag ontsmetten, alsook de ingewanden, haar al hare krachten terugschenken en de spijsvertering doen werken alsof de maag nooit ziek geweest ware. Het is een onschadelijk middel, volkomen werkzaam en dat altijd gelukt, zelfs in de meest ingewikkelde gevallen. Eene enkele doos Poeiers de Cock geeft betere uitslagen dan lange maanden van eene andere behandeling. Beproeft eene doos Poeiers de Cock, gij zult er over verwonderd zijn. De Poeiers de Cock genezen alle dagen maagziekten die door geene enkele andere remedie konden genezen worden. — Men kan de Poeiers de Cock koopen in alle goede apotheken, aan 2.50 fr. de doos. Alle andere remediën weigeren.

DEMEESTER B^rs & Z^rs

Groote Markt, ROUSSELARE

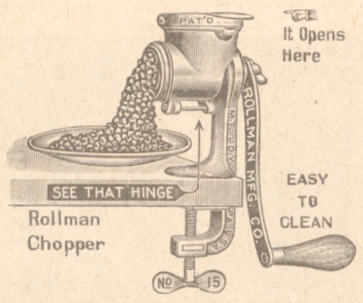

Rollman Chopper

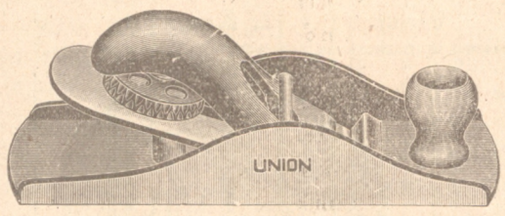

Bijzondere keus

VAN

ALAAM

VOOR

alle Ambachten en Neringen

Schrijnwerkers, Smeden, Mecaniciens, enz. enz.

IJZERE MEUBELS

KEUKENGERIEF

Prachtstoven, Keukenstoven, enz.

IJZER EN STAAL

POUTRELLEN, PLATEN

Geonduleerde verzinkte stalen Platen voor Hangars en Afsluitingen. Gepreste Platen *(Métal déployé)* voor Afsluitingen, Barrieren, enz.

Gewone- en Prachtbedden

(DUITSCH MODEL)

Bedderessorts met stalen gegalvaniseerde vleren *(onroestbaar)* in houten of ijzeren kaders, bijzonder wel geschikt voor gestichten en pensionaten.

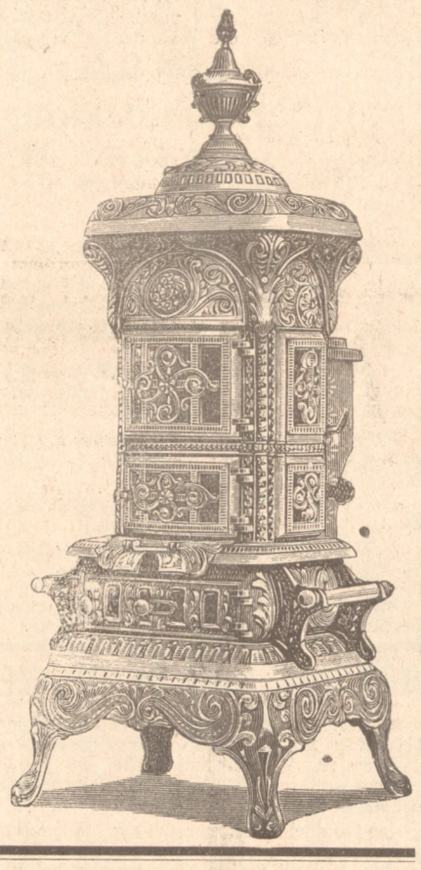

A. BELPAIRE-ROYON

Statieplaats, ROUSSELARE

HANDEL IN STAAL EN IJZERWAREN

Allerhande gewaarborgde Gereedschappen

voor alle ambachten, zooals :

Timmerlieden, Beeldhouwers, Meubelmakers, Wagenmakers, Smids en Stovenmakers, Mekaniekwerkers, Metsers en Plakkers, Landbouwers, Zinkwerkers, Velowerkers, Kuipers, Rijtuigmakers, Behangers, Beenhouwers, Kleermakers, Schoenmakers, Hoveniers, enz., enz.

BOUWARTIKELEN : Balken, Bandijzer, Pompen, Sloten, Krukken, Charnieren, Leenen, Spagnoletten. — **Lattestoors-artikelen.** — Dakvensters, Watersteens, Afleiderbuizen, Piscienen, Kaveschuiven, Sterfputten, Citeerndeksels, Deurpaneelen. — **Kavegekken.** — Deur- en Belletrekkers, enz., enz.

Volledige keus van Menagie-Artikelen.

Verders te bekomen ALLES wat den handel betreft.

Te koopen of te pachten

Renteniershuis, gelegen Savarystr. 10 met groot magazijn, Consciencestr., 1A.

Voor alle inlichtingen en voorwaarden zich wenden Vandenpeereboomlaan, 68.

In den Gouden Kam.

E. COORNAERT-DAVID

Wijngaardstraat, 5, Kortrijk.

Laatste niewiugheden van Corsets

sterk en goedkoop.

Buitengewone occasie

te koop : extra goede **Stoommachien** systeem Rider, 18 peerdenkracht, aan uiterst voordeelige prijs. Nog in werking bij de gebroeders Sintobin, Rousselarestraat, Iseghem.

Briekenvormers.

Men vraagt eene goede ploeg briekenvormers, alles effen, goede grond, aan 3 fr. het duizend steenen en het bier.

Zich wenden tot M. François Bodart, faubourg de Lille, 108, Tournai.

Groote Meubelmagazijnen

3, Kring, 3

vergist u niet van adres, *op de Kring achter de Pompe*

KORTRIJK

Oud Huis W^e Vandeleene thans R. & G VANDELEENE OPVOLGERS.

is het *voornaamste*, het *bestgekende* en het *voordeeligste* magazijn der omstreek voor allerhande pracht- en gewone meubels.

Verkoop ter trouwe.

Matige prijzen.

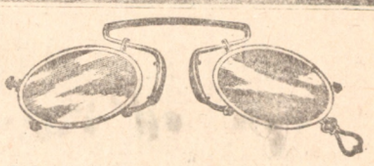

Isid. Ledure - Tremmery

Koornmarkt, 6, KORTRIJK.

Groote keus van Brillen en neusnijpers (pince-nez), van af 1 fr. aan het gezicht nauwkeurig toegepast en verwisselt tot volledige voldoening.

Ook te bekomen stalen, zilveren, nickelen en gouden Brillen en Pince-nez, aan zeer lage prijzen. Barometers, Jumellen, Thermometers.

De voorschriften der Heeren Oogmeesters worden binnen de 48 uren uitgevoerd.

Pekels voor brouwerijen, melkerijen, stokerijen, enz., Waterpassen, Draadtellers, Vergrootglazen.

Allerhande vermakingen en inzetten van glazen. Electrieke Zaklampjes. Volledige keus van Juweelen in goud, zilver en doublé.

KIEKENPOEIER

VOOR LANDBOUWERS EN KIEKENKWEEKERS.

Onfeilbaar · Ontsmet · Geneest · Verkloekt

tegen sterfte, cholera, dyphterie, pokken, snot en alle besmettelijke ziekten.

Het is beter eene ziekte te voorkomen dan ze te moeten bestrijden.

POUPOULE

PRIJS 2.25 fr. de pak, 6.50 fr. de pak van 1 kilo, overal franco verzonden.

Een pak is voldoende om duizend koppen volkomen te genezen.

Een verstandige boer verteert geern 6.50 fr. om er 100 te winnen.

GEBRUIKT EN GIJ ZULT ONDERVINDEN

Bereider : ACH. LYBEER, APOTHEEK HET ROODE KRUIS STATIEPLAATS ROUSSELARE. TELEFOON N° 206.

Koopt uwe benoodigheden in Caoutchouc uit eerste hand, in de Groote Fabriek van Caoutchouc

BELGIAN RUBBER (N. V.)

70, Bollinckxstraat, Brussel-Anderlecht

TELEFOON A. 1894

SPECIALITEITEN : BUIZEN voor besproeiing, Bier- en Azijnbrouwerijen, Stokerijen, Stoom, Aciden, Samengeperste lucht, Baggermachienen, enz. — BUIZEN in ongebleekten, gelooiden, en gecaoutchouteerden Kemp, enz. — BUIZEN met uitspringende of ingewerkte Spiraal voor Opzuiging, enz.—BUIZEN voor Gas en alle andere Nijverheden.— Ronde en ovale JOINTS voor Stoomketels Mathot, enz. — TROUS D'HOMME voor Keteldeuren, enz. — Ronde en langwerpige KLEPPEN voor Condenseurs. — AMIANTE in al zijn toepassingen. — RINGEN voor Melkkannen. — RINGEN voor Peilbuizen. — CYLINDERS voor Twijnderijen, Papierfabrieken, Spinnerijen, enz. — BANDEN voor Lintzagen.— BOLLEN voor Kleppen.—RIEMEN in caoutchouc, Balata, enz. — EBONIET in bladen en stokken. — JOINTS en RINGEN voor Karnen. — JOINTS Somzée, Lavril, enz. — ZAKKEN voor Gasmotors, enz. — RONDEELEN voor Afroomers.

Beproeft onze Kwaliteit **« KING'S »** voor Joints op **hooge** drukking.

Fabrikatie van eerste keus. — Vergoede tusschenhandelaars.

CAOUTCHOUC VOOR ALLE NIJVERHEDEN.

Schoonheid

Zeep **Dada** Het stuk 0.75

Crême **Dada** Tube 0.75

Poeder **Dada** De doos 2.50 De 1/2 doos 1.50

Werkdadigheid zonder weerga tegen zomersproeten en huid aandoeningen. De beste voor 't behoud eener frissche gelaatskleur.

Onfeilbaar voor de geneezing van kloven; maakt de huid blank IN EEN NACHT.

Allerfijnst en op 't gelaat blijvend: onontbeerlijk voor elke toilettaffel.

TE KOOP IN ALLE GOEDE HUIZEN

TE KORTRIJK, Drogerij *De Krokodil,* Groote Markt ; Demeyere, coiffeur, Doornijkstraat ; Lepère-Dubuisson, Leiestraat ; Apotheek *De Bie,* Rijsselstraat.

Om goed uw eten te verteren

GEBRUIKT DE

PILLEN van Dr GARRIN

Zij verkloeken de maag en het bloed
Zij versterken de zenuwen
Zij geven eetlust
Zij genezen hoofdpijn en migraine
Zij genezen anemie (bloedarmoede)
Zij voorkomen tering (tuberculose).

Deze pillen purgeeren niet ; zij verslijten het lichaam niet ; zij vergemakkelijken eenvoudiglijk het verteren van het eten, en zij werken op zulkdanige wijze dat er niets verloren ga van de voedingstof die wij innemen. VEEL MENSCHEN IMMERS ETEN NOG AL WEL, DOCH BLIJVEN ALTIJD FLAUW ; de oorzaak ligt hierin : dat er veel voedingstof verloren gaat, « het eten komt eruit gelijk het er in gaat. » Het wordt niet verteerd, ofwel het wordt slechts gedeeltelijk verteerd. Het baat immers niet van veel te eten, het bijzonderste is van goed te verteren. De **pillen van Dr Garrin** zijn onder dit opzicht eenuitmuntend vereringsmiddel.

Hun gebruik geeft altijd goeden uitslag. Ook zijn zij aangenomen en aanbevolen door menigvuldige doktoors en specialisten.

Gebruikswijze : men neemt 3 tot 4 pillen per dag, ééne voor ieder eetmaal.

Prijs : **1 fr. 25** de doos. — Voor 6 doozen : **7.00 fr.** — Voor 12 doozen : **12.00 fr.**

Depot voor Kortrijk : **Apotheek P. MATTELAER,** Voorstraat, 48, Kortrijk. — Telefoon 221.

Rousselare : apotheek Vandewalle ; Iseghem : apotheek Rodenbach.

Madame BAUWENS

Hoogstraat, 75, Sotteghem.

Ik bevestig dat ik sedert vier jaren met krukken voortsukkelde. Alles had ik beproefd, zelfs de kostelijkste remediën tegen rhumatism.

Eene enkele flesch **Elixir Philippart** heeft mij zoowel hersteld en opgeholpen alsof ik nog nooit aan iets had geleden en ik kan niet genoeg deze wonderbare en onschatbare remedie aanbevelen om alle rhumatismpijn te verdrijven.

PRIJS :

4.50 fr. de flesch, 2.50 fr. de halve flesch.

Depot bij **ACHILLE LYBEER**

Apotheek Het Roode Kruis

STATIEPLAATS, ROUSSELARE

en in alle goede apotheken.

Belgische Hypotheekmaatschappij EN SPAARKAS

NAAMLOOS VENNOOTSCHAP — Kapitaal 5.000.000 Frank
Zetel te ANTWERPEN, N° 71, KUNSTLEI.

Beheerraad : MM. Baron FREDEGAND COGELS, *voorzitter*, EDOUARD THYS, *ondervoorzitter*, ALPH. ULLENS DE SCHOOTEN, LEON VANDEN BOSCH, HENRI-J. ENGELS.

Collegie der Commissarissen : MM. JEAN DELLA FAILLE DE LÉVERGHEM, *voorzitter*, de Graaf ADRIEN DE BORCHGRAVE D'ALTENA, LEON COLLINET-PLISSART, Baron AUGUSTE DELBEKE, EDOUARD JOLY, de Graaf OSCAR LE GRELLE.

SPAARBOEKJES aan **3.25** % en **3.60** %

RENTEBOEKJES op NAAM met zesmaandelijksche coupons aan **4** %

Uitgifte van Grondobligatiën aan 4.00 %

Leeningen op Hypotheek — Voorschotten op Titels

AGENTEN

AVELGHEM : M. Aimé Vercruysse, Gemeentesekretaris.
MOEN : M. Eudore Hooghe, Gemeentesekretaris.
HOOGLEDE (Sleyhaeghe) : Achille Pieters, Melkerijbestuurder.
MOORSLEDE : Maurice Reuse, Onderwijzer.
PASSCHENDAELE : Ernest Liefooghe, Deurwaarder.
RUMBEKE : Bruno Roose, Koster.

RHUMATISM GENEZEN

572e bewijs van genezing. M. Guillaume-Paul Denil, Hospitaalstraat, 186, te Opwijck, schrijft : « Sedert meer dan 5 jaren leed ik van geweldige pijnen van rhumatism. Verleden jaar heb ik twee doozen **William Cachetten** genomen en sedert dien ben ik zoo wel dat het ongelooflijk is : ik kan u niet genoeg bedanken over mijne genezing. Ten einde deze te helpen die lijden laat ik u geerne toe dezen brief te veropenbaren. »

Indien gij lijdt aan rhumatism, jicht, heupjicht, lendenpijnen, enz., weest overtuigt dat de **Cachetten William** die M. Denil genezen hebben, u ook genezen zullen. Dadelijke verzachting : genezing binnen de acht dagen.

In doozen van 2 fr. de 15 cachetten. — 3 fr. de 25 cachetten.

Apotheek MICHOT te Charleroi en bij alle apothekers van België.

Kortrijk, Hulpiau, Deneus ; *Meenen*, Flipts; *Rousselare*, Van Houwe; *Moeskroen*, Maes ; *Iseghem*, Rodenbach, Verhamme, en **overal.**

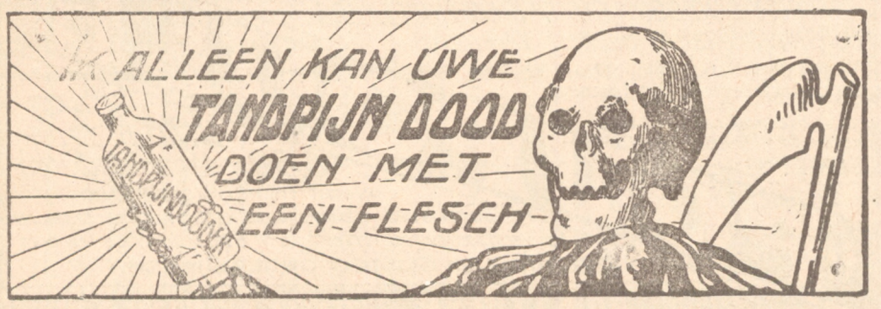

TANDPIJNDOODER Geneest zoo snel als de bliksem alle pijn voortkomende van holle tanden. Het is het doelmatigste, het goedkoopste en het eerste geneesmiddel dat op zulke groote schaal door eene n vlaamschen apotheker aan het vlaamsche volk te koop gesteld is geworden. — Riskeer **1 frank ;** zoo uwe tandpijn op 1/2 minuut niet weg is, krijgt gij **5 frank.**

1 frank het fleschje

Hoofddepot : *Apotheek « De Biekorf », Dijkstraat, 36, Antwerpen.*

Ook te verkrijgen bij apotheker P. Mattelaer, Voorstraat, Kortrijk, Becuwe, aerssenapotheek, Yperen, Deltour, Rousselare.

UNION ET PREVOYANCE

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

Kapitaal: EEN MILLIOEN frank.

Werkende onder het toezicht zijner leden

Gezamentlijke waarborg op 30en Juni 1912 } **5 MILLIOEN 284,000 FR.**

Zaken verwezentlijkt op 30en Juni 1912 voor } **37 1/2 MILLIOEN FRANKEN**

1. **LEVENSVERZEKERINGEN** aan de beste gekende voorwaarden verblijf in Congo toegelaten
2. **SPAAR- EN PENSIOENKAS** in zuivere mutualiteit aan de beste gekende voorwaarden.
3. **LIJFRENTEN** waarvan de belegde kapitalen gewaarborgd zijn door 1ste hypotheek van dezelfde waarde.
4. **WEDUWE EN WEEZENPENSIOENEN.**
5. **PENSIOENEN EN VERZEKERINGEN DER BEDIENDEN,** bijzondere voorwaarden voor een gansch persooneel
6. **VOLKSVERZEKERINGEN,** menschlievende voorwaarden.
7. **LEENINGEN OP HYPOTHEEK** en om te **BOUWEN.**
8. **AANKOOP VAN GOEDEREN** op **RENTE,** aan de hoogste voorwaarde gewaarborgd door hypotheek van 1ste rang.
9. **PLAATSEN VAN HYPOTHEEK OP 1ste RANG** voor 3e personen zonder intrest (tegenwoordig 4.25 %) met namelijke inschrijving der geldschieters voor alle sommen te beginnen, van 200 fr.
10. **SPOEDIGE HERVORMING VAN VERLIEZEN OP OPENBARE FONDSEN.**

Verschillende agentschappen en inspecties te bekomen

Kostelooze inlichtingen } **de Lignestraat, 39, Brussel**

HULPHUIS

Matrassenfabriek ☆ De Ster

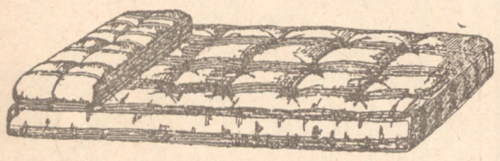

We Polfliet-Vandenberghe
Dolfijnkaai, 2, Kortrijk.

De beste floconwol om zelf uwe matrassen op te vullen is deze der gekende fabriek *De Ster*, aan 1.00, 1.25, 1.50, 1.70, 1.90 fr. de kilo.

Afrikaansche wol aan 1.90 en 2.25 fr. de kilo.

Inlandsche wol te beginnen van 3.75 tot 4.50 fr. extra.

Opgemaakte matrassen in alle prijzen. Groote keus van Bedderijen, Sargiën, Bedspreien, Engelsche bedden en Tapijten.

Wie in vertrouwen wil gediend zijn, wende zich naar *De Ster*, Dolfijnkaai, 2, bij de Leibrug, Kortrijk.

Zelfde huis te Meenen, Yperstraat, 4.

PHOTOGRAPHIE D'ART

G. ROESLER-BOLLE

rue Longue des Pierres, 33, COURTRAI

Maison la plus renommée de la contrée. recommandée particulièrement à Messieurs les Ecclésiastiques.

Agrandissements en tous genres : Noir, Sépia, Charbon, Pastel.

Spécialité : Peinture à l'huile d'une grande finesse. Ressemblance garantie.

GRAND CHOIX DE CADRES.

IN VERTROUWEN

mag. men aanraden aan al degenen die lijden aan **ZILT,** Exzema, Katrienwiel, Baardziekten, Klieven der huid en alle andere **VELZIEKTEN,** van niets anders te gebruiken dan de Wereldberoemde **Wonderzalf en Bloedzuiverend Middel** der **Apotheek DE WALVISCH,** 10, Diepestraat, Antwerpen. *Volledige behandeling :* **2** *fr.*

WEIGERT ALLE NAMAAKSELS.

Te bekomen bij

A. DESCAMPS-TERRIÈRE

Steenpoort, 8, KORTRIJK.

GOEDE REIZIGER

op commissie wordt aanstonds gevraagd voor welgekend huis. — Zeer winstgevende positie.

Zich *schriftelijk* aanbieden binnen de 8 dagen ten bureele van *Het Kortrijksche Volk*, onder de letters R. C.

MEUBELMAGAZIJNEN VAN DE VLASMARKT

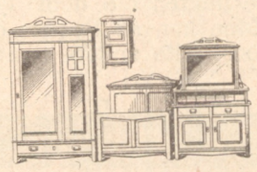

Het is bewezen dat die Meubelmagazijnen gekend zijn voor verkoop met waarborg en genadige prijzen van alle slach van rijke en gewone Meubelen, alsook van Wiegen, ijzeren Bedden, Spiegels, Kinderstoelen en Rijtuigen, Keuken- en Herberggerief, **Matrassen.** Spreien, Toiles cirées, Stoors, Gordijnen, enz. enz.

GAAT ZIEN EN OORDEELT.

Voor buiten stad wordt alles verzorgd en franco ten huize besteld.

Let goed op het adres :

Robert Declève-Spierinx

Vlasmarkt, 2, Kortrijk.

Kostbare Ontdekking

goedgekeurd door de Maatschappij van Gezondheidsleer van België. (Verslag van 24 Juli 1907).

Genezing in 10 minuten van de hevigste tand- en hoofdpijnen, der migraine en nevralgies, door de CACHETTEN JOS. GAUTHIER, APOTHEKER TE MECHELEN, Officier der Academia Fisico-Chimico Italiana van Palermo (Italië) 1 en 2 fr. de doos van 6 tot 13 cachetten.

De Apotheek *Jos. Gauthier* zendt overal zijne uitmuntende remedie per terugkeerende post, tegen mandaat van 1,05 fr. en 2,10.

Gansch onschadelijk. Nooit missen. Eischt het merk *Antinevralgique Jos. Gauthier,* in blauw gedrukt op ieder cachet.

Depôts te Kortrijk : Apotheek HULPIAU en IMPE, en in alle goede apotheken.

NEEMT NIET ANDERS !
LAAT U NIET OMKLAPPEN !

Ook te bekomen te Kortrijk bij A. Descamps-Terrière ; te Avelghem bij Van Caemelbeke.

BERICHT AAN DE DOOVEN

Met het doel dienst te bewijzen aan de belanghebbenden, vraagt ons een onzer welgekende stadgenoten, M. Verschueren, vader, 84 jaar, St. Pietersnieuwstraat, 128, Gent, de volgende mededeeling op te nemen :

Aan doofheid onderworpen en na allerhande geneesmiddelen gebruikt te hebben zonder eenigen uitslag, had hij het gelukkig gedacht gebruik te maken van de Audio Phonex Lucq. Hij bevestigt dat enkel door het gebruik van dit wetenschappelijk toestel, geheel onzichtbaar, hij volkomene voldoening bekomen heeft. Ook ten titel van dank biedt hij zich aan, aan allen welken uitleg zouden begeeren, 't zij in persoon, 't zij per briefwisseling.

Het zij noodig er bij te voegen om deze aanvraag te volledigen, dat zonder kruiden, op allen ouderdom en in alle gevallen, de Audio Phonex niet alleenlijk het gehoor vermeerdert op de eerste dagen, maar dank zij hare bijzondere werking, zij trapswijzend klimmend het gehoor herstelt en alle oorsuizingen doet verdwijnen.

Voor alle inlichtingen wende men zich bij M. G. Verschueren-Maes, zoon, op gestelde dagen en uren, zooals volgt : de maan- en vrijdag van 2 tot 4 ure, Sint-Pietersnieuwstraat, 128, en den donderdag van 9 tot 11 en van 2 tot 4 ure : Kortrijksche steenweg, 238, te Gent.

N B.— Men wordt vriendelijk verzocht, als men schriftelijk antwoord begeert te ontvangen, er den noodigen postzegel bij te voegen.

BITTERE MOND

Brand aan de maag.

« Ik kon niets meer eten, ik had den mond » bitter en slijmachtig, was altijd onderhevig » aan pijnlijke brakingen en moest het minste » wat ik at uitspuwen, ik leed hevig in den » rug en aan de maag. Na te vergeefs alle » middelen gebruikt te hebben, nam ik de » *Levenspillen van F. Roman,* die mij » aangeprezen waren Vijf doosjes hebben mij » gansch genezen.

» *Clotilde Bayens,* Zele. »

Slijmachtige, bittere mond, beladen tong, riekende adem, brakingen hebben hunnen oorsprong in eene brandige maag, beladen met slijmen, brandige, zure vochten. Om deze te verdrijven is er geen beter middel dan de **WARE LEVENSPILLEN** van **F. Roman,** aan fr. 1.25 de doos. Duizende getuigschriften zooals hierboven, bestatigen het dagelijks.

Men moet wel opletten de **WARE LEVENSPILLEN van F. Roman** te eischen, want er zijn vele namakingen die geene waarde hebben. Men kan ze verkrijgen *in alle goede apotheken* aan fr. 1.25 de doos.

Algemeen depot : Apotheek Fr. Roman, Groote Markt Dendermonde.

HUIS JOSEPH VERRIEST

Savarystraat, 13, KORTRIJK.

GROOT- en KLEINhandel in allerhande linnen en katoen :

wit, blauw en ongebleekt ; tafel- en bedlinnen, hand- en zakdoeken, cotonnet, flanel, kanefas voor rolgordijnen, los-weefsel voor stikwerk en Normandische cretonne ; stamijn voor dames-handwerk, fantasie tafelkleederen en oud linnen. Katoen en wolle sergen. Kloosterstoffen, enz. — Mekaniek borduurwerk.

ZENUWZIEKTEN ! ZENUWZIEKTEN !

JA ! JA !

't Is een aangenomen feit :

De wonderbare Poeders van het Wit Kruis

verzachten oogenblikkelijk en genezen spoedig ALLE ZENUWZIEKTEN : Pijnlijke maandstonden, hoofdpijn, schele hoofdpijn (migraine), draaiingen, zenuwkoorts, de hevigste tandpijn, scheuten in de tanden, hartkloppingen, slapeloosheid, gejaagdheid op de zenuwen, zenuwzwakte, vallende ziekte, zenuwaanvallen bij de vrouwen (hysterie), zwaarmoedigheid, stokken in de keel, rheumatisme, fleurecijn, jicht, enz., enz.

De Poeders van het Wit Kruis versterken de zenuwen,

ze zijn gansch onschadelijk en missen nooit hun uitwerksel.

PRIJS : fr. 1.25 de doos ; fr. 3.25 de 3 doozen of de drie dubbele doos ; fr. 6.25 de 6 doozen of de zes dubbele doos.

Algemeen depot : Apotheek F. TUYPENS, Houtbriel, 24, Sint-Nikolaas, alsook in alle goede apotheken.

Wacht U van namaaksels, ze zijn zonder waarde.

Verkrijgbaar te Kortrijk bij MM. Descamps-Terrière, Steenpoort, 8, en Hulpiau, apotekers ; te Iseghem bij M. Rodenbach ; te Rousselare bij MM. Deltour, Simoens en Van Houwe.

VERWARMING **VERLICHTING**

Oud huis V. SENGIER-COURTENS

opv. JUSTIN HOUDMONT & Zs

4, LEIESTRAAT, 4 — TELEFOON 170 — **KORTRIJK**
(tegenover 't Stadhuis)

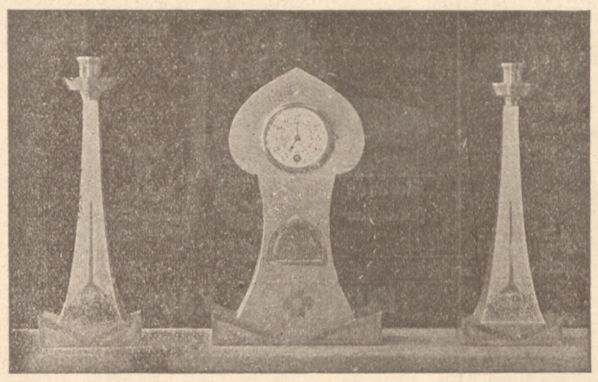

GROOTE KEUS IN
Luchters,
Schouwgarnituren
en **Foyers.**
Kristal, Porselein en Gleiswerk.
Tafelgerief in zilver en in wit metaal.
— TAFELMESSEN. —

MUZIEKMAATSCHAPPIJEN

koopt uwe instrumenten in het

HUIS EM. FAUCONIER

Keizer Karelstraat, 83, TE GENT.

BUGLES te beginnen aan fr. 33.00.
Clarinette si b, ebbenhout, 13 sleutels, 2 ringen, fr. **45.00.**
franco t'huis geleverd.

VRAAGT PROSPECTUS.

Waschpoeder Jeanned'Arc

zonder mededinger

om den potasch te vervangen en de zeep te sparen

wordt

in alle kruidenierswinkels verkocht.

ZILVEREN MEDALIE

Wederlandsche Tentoonstelling Roubaix 1911.

Fabrikanten: TRENTESEAUX Gebroeders
te HERSEAUX (Statie).

Antwerpen's Bouw- & Hypotheekbank

Naamlooze Maatschappij. — Kapitaal 5,000,000 Frank.

Zetel : **ANTWERPEN,** Twaalf Maandenstraat, 13, nevens de Beurs

Voorzitter : Graaf van der Stegen de Schriek.

Beheerders : Baron van der Gracht d'Eeghem ; Valère Danaux, advokaat te Zoningen ; Leopold Vlytsam, koopman te Antwerpen.

Afgevaardigd-Beheerder : M. Jos. Opdebeeck, bankier te Antwerpen.

Bestuurder : M. Chs Tuyttens.

Collegie van Commissarissen : MM. Florent Boeynaems, notaris te Antwerpen, Schöller advocaat te Antwerpen; Clem. Thiry, Rekenplichtige te Gent.

Spaarboekjes aan **3-60** % 's jaars.
Intrest daags de storting, zonder op termijn te plaatsen.
Men kan ten alle tijde over zijn geld beschikken.
Kasbons op naam van fr. 500, voor 5 jaar aan **4** %.
Intrest per zes maanden, betaalbaar ten huize.
Grondpandelijke obligatiën van 15 jaar aan **4** %. Stukken van fr. 100, 500 en 1,000.

Leeningen op vaste goederen in eersten rang van Hypotheek aan voordeelige voorwaarden.

Voor nadere inlichtingen wende men zich in :

Avelghem : M. O. Vandemeulebroeke, landm.
Belleghem : M. Camiel Prenen, koster.
Caster : M. J.-B. Platteau-Puissant, grondeigen.
Coyghem : M. Sylvain Bekaert, Koster-verzek.
Cuerne : M. Jules Melsens, gemeente-sekr.
Deerlijk : M. Prosper Opsomer.
Emelghem : M. A. Tanghe.
Gyselbrechtegem: M. Hector De Groote.
Harelbeke : M. Jul. Plaetsier-Gryspeert, hand.
Heestert : M. Alfred Van de Walle.
Hulste-Bavichove: M. P. Vandenbulcke.
Iseghem : M. Fl. Behaeghe, Vandenbogaerde.
Marcke : MM. Cyr. en Gabr. De Brabandere.
Moen : M. Ernest Coene, verzekeraar.
Ooteghem : M. Alois Hoet, koster.
Ploegsteert : M. C. Bossaert, Armentierstr
Staceghem : M. Albert Vlieghe.
Tieghem : M. Alfons Supply.
Vichte : M. Remy Faveere.
Waermaerde : M. Teophiel Meire.
Winkel-St Eloi : M. J. Oost-Van Heuvel.

Alleen hoogst gewaardeerde personen worden gevraagd als Agent, voor elke gemeente niet vertegenwoordigd.